

Riksdagens protokoll

2006/07:118

Fredagen den 1 juni

Kl. 09.00 – 13.02

Protokoll
2006/07:118

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2006/07:548

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:548 Införskelkvoter av alkohol

av Egon Frid (v)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 12 juni 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 28 maj

Socialdepartementet

Maria Larsson (kd)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:576

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:576 Parlamentarisk utredning om obligatorisk

a-kassa

av Ulf Holm (mp)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 21 juni 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 25 maj 2007

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:586

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:586 Jobb- och utvecklingsgarantin

av Ann-Christin Ahlberg (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 21 juni 2007.

Prot. 2006/07:118
1 juni

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.
Stockholm den 29 maj 2007
Arbetsmarknadsdepartementet
Sven Otto Littorin (m)
Enligt uppdrag
Karin Renman
Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:587

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:587 EG-rättens stöd till fackföreningsrörelsens kamp mot diskriminering av utländsk arbetskraft
av Patrik Björck (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 21 juni 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.
Stockholm den 29 maj 2007
Arbetsmarknadsdepartementet
Sven Otto Littorin (m)
Enligt uppdrag
Karin Renman
Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:590

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:590 Försämrat arbetsmiljöarbete
av Peter Hultqvist (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 21 juni 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.
Stockholm den 29 maj 2007
Arbetsmarknadsdepartementet
Sven Otto Littorin (m)
Enligt uppdrag
Karin Renman
Expeditions- och rättschef

2 § Beslut om ändring och förlängning av motionstid

Proposition

2006/07:117 Vissa sjukförsäkrings- och pensionsfrågor, m.m.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden skulle förlängas till *tisdagen den 19 juni kl. 16.30*.

Föredrogs

näringsutskottets betänkande 2006/07:NU12

Harmoniserad patenträtt (prop. 2006/07:56).

*Harmoniserad
patenträtt*

Anf. 1 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Angående näringsutskottets betänkande om harmoniserad patenträtt kan vi konstatera att det finns en bred politisk samstämmighet i ärendet. Sju partier står eniga bakom förslaget.

Det handlar om att Sverige ska tillträda två konventioner på patenträttsens område. Det gäller dels den reviderade europeiska patentkonventionen, dels patenträttskonventionen.

Konventionerna ska göra det enklare och billigare att skydda uppfinningar samt ge en ny möjlighet för patenthavare att genom en prövning vid Patent- och registreringsverket begränsa ett patent eller få det helt upphävt.

Sverige har varit anslutet till den europeiska patentkonventionen i ca 20 år. Vi är därmed också medlemmar i den europeiska patentorganisationen. Och för att vi ska kunna fortsätta att vara medlemmar förutsätts det att man nu antar den reviderade patentkonventionen EPC 2000.

Herr talman! Om Sverige tillträder dessa konventioner innebär det också en överlåtelse av beslutanderätt i frågor som tidigare delvis har handlagts nationellt, antingen genom svensk domstol eller av Patent- och registreringsverket.

Överlåtelsen av beslutanderätt till den europeiska patentorganisationen, där Sverige har en representant, innebär bland annat att Högsta domstolen respektive Regeringsrätten inte längre kommer att vara slutinstans eller resningsinstans i fråga om samtliga beslut om begränsning eller upphävande av patent.

Herr talman! Det är dock inte lagarna som bidrar till innovation utan kreativa människor som i sin utbildning, i sin forskning, på jobbet, i sitt företag eller på sin fritid hittar lösningar och utvecklar idéer. Det är något som skapar tekniska innovationer varje dag.

Nyfikenhet och vilja att förändra och förbättra sin omgivning är en del av de egenskaper som många av våra forskare och uppfinnare har. Utan att ta till egennytan som drivkraft åstadkommer många kvinnor och män, unga och äldre, tekniska lösningar på såväl små som stora problem. Det är tekniska lösningar som bidrar till att underlätta vår vardag men också innovativa stordåd som skapar viktig tillväxt i vårt samhälle.

Dessa uppfinnare, som drivs av ett stort engagemang men som i vissa fall verkar under mycket blygsamma ekonomiska förutsättningar och ofta utan stora rubriker i medierna, förtjänar vår uppskattning. Och de borde kanske uppmärksammas på många fler sätt än att bara omnämnas här i dag.

Som politiker har vi möjlighet att skapa ett samhällsklimat som gynnar innovationer och tillvaratar den kraft som enskilda människor har. Som lagstiftare kan vi nu göra det lättare för företag och enskilda uppfinnare att skydda sina tekniska innovationer, vilket ökar förutsättningarna för att få en berättigad inkomst efter i många fall flera års forskning och vardagsslit.

Herr talman! Stora tankar och lysande idéer av uppfinnare, forskare och entreprenörer har bidragit till Sveriges utveckling, och vårt land har en lång och stolt tradition med flera kända uppfinnare. För oss socialdemokrater är det viktigt att den utvecklingen fortsätter, något som jag hoppas att dagens beslut ska bidra till.

Anf. 2 BERTIL KJELLBERG (m):

Herr talman! Jag måste säga att jag inte skulle ha kunnat säga det bättre själv. Jag instämmer helt i vad Eva-Lena Jansson sade. Det är oerhört viktigt att vi skapar ett klimat i Sverige som är vänligt för innovatörer och att småföretagare lyfts fram. Många av de här innovatörerna är nämligen småföretagare. Det handlar om att vi skapar regler som gör att det blir så.

Jag vill bara också understryka vilken betydelse innovationer har haft för Sverige. Många av de stora svenska exportföretagen har sin grund i innovationer som skedde i början av 1900-talet.

Det finns en aspekt som jag tycker att vi också ska kunna lyfta fram här. Det gäller behovet av ett gemenskapspatent. Vi borde här i Europa kunna enas om att få ett patent som gäller i Europa och som man då ska ansöka om på ett språk. Det vore alltså idealet. Tyvärr finns det i dag motsättningar när det gäller språkfrågan i Europa som gör att detta inte är möjligt. Man kan jämföra med USA. Där är kostnaderna för att söka patent betydligt lägre, och skillnaden handlar just om översättningen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 8 §.)

4 § Upphovsmannens rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk (följerätt)

Föredrogs
näringsutskottets betänkande 2006/07:NU13
Upphovsmannens rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk (följerätt) (prop. 2006/07:79).

Anf. 3 ANNE LUDVIGSSON (s):

Herr talman! Kulturutskottet har haft möjlighet att yttra sig i den här frågan. Därför vill jag delge synpunkterna från kulturutskottet och från kulturutskottets s-grupp.

Följerätt är en fråga med viktiga kulturpolitiska aspekter. Det gäller inte minst bildkonstnärernas ställning. Och när följerätten infördes gjordes det av tungt vägande kulturpolitiska skäl. Den här propositionen, re-

geringens proposition som vi i dag diskuterar, har sin grund i ett EG-direktiv, och den innehåller också flera bra förslag.

Kulturutskottet har, som sagt, beretts möjligheter att yttra sig. Det är glädjande att se att det är ett enigt kulturutskott som har avgett det här yttrandet. Vi har då pekat på ytterligare några frågor som behöver belysas, som inte berörs i propositionen.

Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt att upphovsmännens ekonomiska intressen kan bevakas fullt ut. Det är inte rimligt att en upphovsman blir utan ersättning för att konstverket råkar säljas av en handlare som inte följer lagen, och i dag saknas det sanktionsmöjligheter gentemot en redovisningsskyldig säljare som inte följer lagen.

Herr talman! Vi menar också att det är avgörande på vilket sätt information om en försäljning når fram till den organisation som vi då har gett möjlighet att kräva in följeersättning. I Sverige är det organisationen BUS, Bildkonst Upphovsrätt i Sverige.

Förslaget i propositionen är ju, precis som det ligger i dag, att den som är ersättningsskyldig på begäran av organisationen ska redovisa de ersättningsgrundande försäljningar som gjorts under de tre närmast föregående kalenderåren. Det innebär att den som är ersättningsskyldig kan vänta med att redovisa och betala till dess att det kommer ett krav på ersättning. Det tycker inte vi är en bra tingens ordning.

Vi kan också konstatera att de här frågorna hanteras på ett annat sätt i våra nordiska grannländer. I Danmark, Norge och Finland åligger det den ersättningsskyldige att informera den insamlande organisationen om de försäljningar som har gjorts. Regler för sanktionsmöjligheter finns också i våra nordiska grannländer. Dessutom finns det inget i det här EG-direktivet som förhindrar en skärpt lagstiftning på båda de här områdena. Jag, vi i utskottet och vi socialdemokrater tycker att det är viktigt med en likvärdig lagstiftning. Det har flera goda skäl, och det är viktigt för det kulturella utbytet i Norden.

Vi socialdemokrater anser att de här frågorna behöver få en förnyad översyn. Det kan göras i samband med att man ser över kap. 3 i lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

Som sagt finns det ett enigt utskott bakom det här yttrandet som vi har gjort till näringsutskottet. Vi är naturligtvis glada över att näringsutskottet har behandlat vårt yttrande positivt och att man har ett tillkännagivande på den här punkten. Följerätt är en viktig del i konstnärernas villkor, men det finns naturligtvis flera. Det är konstnärlöner, skälig visningsersättning och de sociala trygghetssystemens utformning. Men det får vi ta i en annan debatt och i en annan ordning.

Anf. 4 BERTIL KJELLBERG (m):

Herr talman! Jag delar Anne Ludvigssons uppfattning i mångt och mycket. Ett enigt näringsutskott har ju tagit till sig vad kulturutskottet har sagt i sitt yttrande, men vi har också lagt till två frågor som vi vill att man överväger i samband med att man gör översynen av upphovsrättslagen. Vi anser att konkurrensfrågorna inom branschen bör ses över. I dag är det skillnad mellan att en liten konsthandlare säljer och att man säljer via auktion. Det är skillnad i hur ersättningen utgår. Det tycker inte vi inom näringsutskottet är bra.

Prot. 2006/07:118

1 juni

*Upphovsmannens rätt
till ersättning vid
vidareförsäljning av
originalkonstverk
(följerätt)*

Vi vill också att man gör en avvägning mellan hur en effektiv hantering av det här ska ske och att stärka bildkonstnärernas ställning. Där kommer bland annat minimibeloppet in. Det har betydelse hur många sådana här försäljningar som ska deklarerats huruvida man kan följa upp det. Därför tror vi att det är viktigt att man gör en avvägning mellan de här olika frågorna. De står naturligtvis emot varandra. Det är viktigt, tror jag, att vi är eniga i det här och kan lösa det på ett bra sätt. Det tror jag att regeringen gör i samband med översynen av upphovsrättslagen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 8 §.)

5 § Berättelsen om verksamheten i Europeiska unionen under 2006

Föredrogs
utrikesutskottets betänkande 2006/07:UU10
Berättelsen om verksamheten i Europeiska unionen under 2006 (skr. 2006/07:85).

Anf. 5 HANS LINDE (v):

Herr talman! Vi ska nu behandla regeringens skrivelse *Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2006*. Vänsterpartiet valde att inte motionera på denna skrivelse. Det innebär inte på något sätt att vi står bakom den utveckling som skett inom EU under de senaste åren. Vi har i EU-nämnden vid en lång rad tillfällen tydligt markerat vår kritik mot den ökade överstatlighet som sker inom EU.

Att EU i dag tar steg på steg av ökad överstatlighet mot en EU-stat må ha brett stöd i denna kammare. Men riksdagens sammansättning motsvarar på inga sätt svenska folkets åsikter. Enligt en opinionsmätning i samtliga EU-länder av den brittiska organisationen Open Europe visade det sig att 59 procent av svenskarna vill se en maktförflyttning från EU-nivå till nationell och lokal nivå.

Bara 4 procent av svenska folket ville att mer makt skulle flyttas till Bryssel – 4 procent. Då är det ju helt logiskt att man i dag slåss med näbbar och klor för att undvika att svenska folket ska få något inflytande över EU-politiken, att man så hårdnackat motsätter sig en folkomröstning om EU-konstitutionen, en folkomröstning som för övrigt drygt 70 procent av svenska folket vill ha.

Förra veckan besökte utrikesutskottet Bryssel och kommissionen där. Gång på gång visade representanter för Sverige och för EU upp sin nedlåtande syn på EU-medborgarnas åsikter och deras synpunkter på unionens framtid. Folkopinion är i EU:s ögon något jobbigt och problematiskt som man försöker ignorera och komma runt bäst man kan. Kritik mot EU:s utveckling är alltid irrationell, ologisk och känslöstyrd i kontrast till den lilla upplysta minoritet som förstått överstatlighetens förträfflighet. Hur man ser på folkomröstningarna om EU-konstitutionen i Nederländerna och Frankrike är talande sådana exempel.

Herr talman! Det betänkande vi i dag har att behandla berör inte bara regeringens skrivelse för 2006. Det här är inte bara en debatt om det som har varit. I betänkandet berörs en rad motioner som är framtätsyftande.

Jag tycker att det är bra att vi utifrån de gångna erfarenheterna faktiskt utvärderar och reflekterar över den politik som förs. Jag vill ta upp två sådana framtidsytande reservationer, nr 8 och 15, som berör motioner som har väckts med anledning av skrivelsen.

När det gäller reservation 8 om den palestinska myndigheten har utskottsmajoriteten valt att inte gå in på frågan i sin utskottsbehandling, men Vänsterpartiet anser att det här är en fråga av sådan dignitet och att situationen i Palestina i dag är så pass akut att det är svårt att frånga den diskussionen när vi diskuterar EU och EU:s roll i världen. Listan över dåliga beslut som fattats inom EU under 2006 är lång, men det kanske mest förödande beslut som fattades var att isolera den palestinska myndigheten efter att Hamas vunnit det demokratiska valet i januari förra året. Det är ett beslut som den dåvarande socialdemokratiska regeringen ställde sig bakom trots hård kritik från oss i Vänsterpartiet.

I dag skulle det vara klädsamt om de fem partier som stödde isoleringen reflekterade över isoleringens effekter. Har isoleringen varit framgångsrik? Har den haft önskad effekt? Om man skulle komma till den helt orimliga slutsatsen att det har varit en framgångsrik strategi röstar man på majoritetens förslag, men om man ser behovet av att bryta isoleringen och normalisera förbindelserna med den palestinska myndigheten finns reservation 8 från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Personligen tycker jag att frågan om isoleringens framgångar inte är speciellt svår att besvara, för effekterna har varit så förödande. Isoleringen har skapat en humanitär katastrof som är svåröverblickbar. Samhällsstrukturen på de ockuperade områdena har slagits i spillror. Utbildningssektorn och hälsovården är i dag i spillror. I Palestina i allmänhet och på Gazaremsan i synnerhet ökar nu alarmerande snabbt bristsjukdomar och undernäring bland barnen.

För den som eftersträvar en fredlig lösning i Mellanöstern och ett fritt och demokratiskt Palestina har isoleringen varit fullständigt kontraproduktiv. Isoleringen har kastat miljoner palestinier in i en avgrunds djup hopplöshet där extremister och våldssverkare inte har några problem att nyrekrytera.

Den samlingsregering som nu bildats på de ockuperade områdena ger oss en historisk öppning att ta avgörande steg mot en fredlig lösning och ett fritt och demokratiskt Palestina. Men det är en dörr som inte kommer att stå öppen för evigt. Om vi försitter den möjlighet vi har i dag – och det är EU på god väg att göra genom sin avvaktande hållning – riskerar Mellanöstern att kastas in i en ny våldsspiral som kommer att slå sönder förutsättningarna för fred under en lång tid framöver.

Det är hög tid att agera nu, och det är hög tid att normalisera förbindelserna med den palestinska myndigheten. Därför tycker jag att det inte bara är en nödvändig utan också en akut diskussion att ta här i kammaren i dag.

Herr talman! Jag vill också ta upp frågan om gasledningen mellan Ryssland och Tyskland som på flera sätt berör den här skrivelsen och det svenska EU-medlemskapet. Gasledningen är en ödesfråga för Östersjön, den Östersjö som vi älskar så mycket men behandlar så illa. Östersjön är i dag så nära döden ett hav kan komma.

I de planer som finns på en gasledning ingår inte bara frågan om ledningen utan också en kompressorstation och underhållsplattform som är

tänkt att ligga inom svensk ekonomisk zon och som Sverige har rätt att säga nej till utan att EU via Esbokonventionen kan hindra detta.

Frågan angår Sverige även på ett annat område. Eon har till exempel visat intresse för att dra en ledning till Sverige. I EU:s handlingsplan för samarbete inom Östersjön, den så kallade nordliga dimensionen, anges att en viktig del av gasledningsprojektet är att även Sverige ansluts till gasledningen. Projektet har även klassats som ett prioriterat projekt inom EU:s program för ett transeuropeiskt energinätverk.

Vänsterpartiet ser med stor oro på detta gasledningsprojekt. Det utgör inte bara ett hot mot en redan hårt ansatt Östersjö. Om Sverige ansluter sig till ledningen låser vi oss till en icke förnybar energikälla som skulle resultera i omfattande koldioxidutsläpp under minst 40 år framöver. Om Sverige skulle ge ett sådant tillstånd säger nämligen naturgaslagen att tillståndet gäller i 40 år.

Herr talman! Jag har valt att fokusera på två av alla de frågor som berörs av detta betänkande. Det har inte varit en lätt prioritering, eftersom betänkandet behandlar flera avgörande frågor. Jag tror att den som läser Vänsterpartiets reservationer kommer att få en tydlig bild av att en annan EU-politik är möjlig och hur en sådan skulle kunna se ut här i Sverige. Det handlar om en EU-politik som bygger på att besluten fattas så nära medborgarna som möjligt och som utgår från ett tydligt rättvis- och fredsperspektiv både inom EU och i EU:s förhållningssätt till omvärlden. Det skulle vara en EU-politik i linje med svenska folkets åsikter.

Jag vill därför yrka bifall till reservationerna 8 och 15.

Anf. 6 BODIL CEBALLOS (mp):

Herr talman! I dag behandlar vi vad som hände i Europeiska unionen under 2006, men vi uttrycker samtidigt en önskan om hur vi vill att det ska se ut framöver.

Utrikesutskottets betänkande behandlar regeringens skrivelse om dåtiden men också ett antal motionsförslag från allmänna motionstiden och motioner med anledning av skrivelsen. Jag kommer att inrikta mig på den senare delen – nutid och framtid. Det som har varit har varit. Framtiden är mycket intressantare.

Miljöpartiet valde att skriva en motion med anledning av skrivelsen. Den var väldigt omfattande. Jag kommer bara att lyfta fram ett antal av de förslag vi tog upp där. Hans Linde har nämnt ett antal av dem, och jag vet att Max Andersson kommer att prata om de mer konstitutionella frågorna sedan. Jag väljer för min del två frågor som jag tycker är väldigt viktiga.

EU-politik är både utrikes- och inrikespolitik. I Sverige har vi en EU-relaterad fråga som är väldigt aktuell och viktig. Det är samma fråga som Hans lyfte fram, nämligen gasledningen i Östersjön.

Under den förra mandatperioden fanns det inget stöd här i Sverige för gasledningen, men under den innevarande mandatperioden har alliansen, i synnerhet Carl B Hamilton från Folkpartiet, haft väldigt kritiska synpunkter på ledningen utifrån ett antal synvinklar.

Nu befinner vi oss i ett läge där den borgerliga regeringen inte tar klar ställning utan hänvisar till en kommande miljöprövning. Den som vill diskutera frågan ur säkerhetspolitiska aspekter anklagas för rysskräck. Statsministern har varit i Polen och diskuterat frågan, och i svenska tid-

ningar kan vi läsa att både den svenska och den polska regeringen anser att det är svårt att stoppa gasledningen på legal väg. Det tror jag också att det kan vara om man utgår bara ifrån den miljölagstiftning vi själva har valt att använda oss av och inte diskuterar övriga aspekter på den här frågan. För den som vill göra något som är impopulärt, till exempel bygga en gasledning i Östersjön, är det naturligtvis lätt att skylla på lagen, särskilt när man själv har bestämt vilken lag som ska användas. Det är ett enkelt sätt att smita från det politiska ansvaret.

Vad är det då som behövs om vi verkligen menar allvar med att vi inte anser att en gasledning på Östersjöns botten är det bästa alternativet för att lösa Europas problem med energiförsörjningen? Det allra viktigaste är, som jag ser det, politisk vilja. Frågan är om denna vilja finns. Om Reinfeldt och regeringen anser att gasledningen inte bör läggas i Östersjön är det hög tid att föra den diskussionen i stället för att föra ut budskapet att loppet är kört, som verkar vara Reinfeldts linje.

Om man ska döma av vad tidningarna skriver har Reinfeldt väldigt goda relationer med Merkel. Med dessa i ryggen borde det inte vara så svårt att få henne och Tyskland att förstå att det inte är en långsiktigt hållbar lösning att använda fossila bränslen under ca 50 år framöver, samtidigt som temperaturerna på vår jord stiger och stiger och stiger. I dagsläget har medeltemperaturen redan stigit 0,7 grader. Domen från våra barn och barnbarn kan bli mycket hård. Vill vi riskera det, eller vill vi ta vårt ansvar? Jag vill att vi ska ta ansvar.

Vi vet nämligen att vi kan reducera effekterna av den stigning som inte går att hejda genom att stoppa förbränningen av fossila bränslen, men varken Reinfeldt eller Merkel verkar bry sig nämnvärt. Om Merkel hade velat ta sitt ansvar hade hon haft den politiska viljan att säga nej till bygget, och då hade det blivit ett nej. Utan köpare – ingen ledning. EU tvingar inte Tyskland att importera gas från något land. EU begär att Tyskland ska förse sina medborgare med energi. Man talar inte om vilken sorts energi eller varifrån den ska hämtas. Det tyckte jag också var tydligt när vi, även Hans Linde, var i Bryssel i förra veckan. Egentligen tycker kommissionen att det kvittar varifrån energin kommer, bara den finns.

I EU och i utrikesutskottets betänkande framhävs att det är viktigt att ha goda relationer med Ryssland. Det motsätter jag mig inte på något vis – tvärtom. Däremot är det ytterst tveksamt om de goda relationerna ska bygga på import av gas och olja. Det är redan en massa oljetankers med enkelskrov som trafikerar Östersjön, och fler ska det bli. Vore det inte bättre att bygga goda relationer på samarbete om utveckling av förnybar energi och gemensamt sätta press på USA med flera länder att minska utsläppen av växthusgaser? Varför ska vi bygga vår framtid på föråldrad teknik som hotar att förstöra möjligheterna till fortsatt liv på den här planeten om vi i stället kan förse oss med moderna lösningar? Varför ska vi inte vara solidariska med våra barn och barnbarn? Varför pratar vi så mycket om vikten av att ha tid med våra barn om vi inte samtidigt vill ge dem en planet att leva på?

Låt oss se framåt i stället för bakåt! Fossila bränslen är dåtid, och förnybara är framtid. Därför borde regeringen påverka EU att bygga relationerna med Ryssland på det som kan vara positivt för framtiden i stället för tvärtom. Därför borde regeringen påverka EU att utveckla en energi-

politik för Europa som inte cementerar fast oss i ett beroende av fossila bränslen. Jag yrkar därför bifall till reservation 15 under punkt 15.

Jag vill ta upp en annan EU-politik som är både utrikes- och inrikespolitik och som jag tycker är oerhört viktig. Det är fiskeripolitiken. De flesta känner till att Miljöpartiet vill ha fiskestopp för torsken i Östersjön så att bestånden kan återhämta sig. Det är inte populärt vare sig bland fiskarna eller hos allmänheten. Men hur många är det som vet att Sverige har ett undantag från EU:s gränsvärde för dioxin i fisken vi äter? EU har för att skydda konsumenterna infört ett gränsvärde för dioxin i fisk. Sverige förhandlade till sig ett undantag. En förevändning för det var att det är sämre för hälsan att inte äta fisk alls än att äta fisk med ett av världens allra giftigaste ämnen. Det är en väldigt märklig argumentation med tanke på att fisk finns att köpa från många andra hav än just Östersjön. Det är lätt att förstå det verkliga syftet med undantaget. Resultatet är att vi i Sverige får äta fisk som anses för farlig för övriga EU-medborgare.

Den andra fiskeripolitiken är EU:s fiskerιαvtal med tredjeländ. Utskottet beskriver i betänkandet att det handlar om avtal om fiske av överskottsbestånd i dessa länder. Finns det överskottsbestånd någonstans i världen? Snarare är det så att bestånden som finns i närheten av EU-ländernas kuster redan har exploaterats så hårt att de inte finns kvar. Samtidigt äter EU-medborgare fisk i samma utsträckning som förr och vill helst inte betala mer för den. En europeisk trålar kan dra upp lika mycket fisk på en dag som det traditionella senegalesiska kustnära fisket gör på ett år. Jag har nämnt detta förut här i kammaren.

Hur länge kommer fisken utanför Afrikas kust att räcka för att mätta fiskfrossande européer? Varför hjälper vi inte i stället de afrikanska länderna att bygga upp sina egna fiskeflottor så att de själva kan sälja fisk till oss eller till andra i stället för att vi köper rätten att fiska där? Först rovfiskar vi i våra egna vatten, och när fisken tar slut tar vi någon annans. Skillnaden nu och under kolonialtiden är att vi åtminstone betalar något för oss, men orättvisan är fortfarande uppenbar.

Om vi i stället lät länderna i Afrika bygga upp sina egna ekonomier och ta vara på sina egna naturresurser etcetera, skulle vi förmodligen också se en minskad ström av desperata människor som med hjälp av människosmugglare eller i egenhändigt byggda båtar försöker ta sig till Europa i hopp om att hitta en bättre framtid här. Vi vet att väldigt många av dem dör på vägen.

Men det är alltså inte bara människor som kommer så kallat illegalt till Europa. Förutom den fisk som fiskas legalt med hjälp av det som jag kallar ockeravtal, men som EU kallar avtal som främjar ett ansvarsfullt och hållbart fiske, pågår det en stor mängd svartfiske av fisk som säljs på den europeiska marknaden.

Det är inte bara de så kallade illegala migranterna som har som huvudmål att ta sig till Kanarieöarna för att sedan kunna ta sig vidare till Europa. Kanarieöarna är också huvuddestination för de illegalt fiskade fiskar som sedan sprids i Europa. Det är kanske inte ett alltför märkligt sammanträffande eftersom de geografiskt ligger där de ligger.

Jag yrkar också bifall till reservation 16 under punkt 16. I övrigt överlåter jag så småningom till Max att prata om de mer konstitutionella frågorna.

Herr talman! EU-ministern och övriga riksdagsledamöter! Äntligen är det dags för EU-debatt i riksdagen. Vi är några som har väntat ivrigt på den.

Den skrivelse som utgör grunden för debatten i dag kan man säga till 75 procent beskriver socialdemokratisk politik men är avgiven av en borgerlig regering som efter valet fick ta ansvaret för att föra den svenska fanan vidare i EU-samarbetet. Det här handlar ju om långa processer. Det tar lång tid innan en diskussion i EU kommer så långt som till att bli verklighet och beslut och kanske dessutom genomfört i medlemsländerna. Vi vet ju att statistiken på det området ser lite olika ut.

Vi som sitter i EU-nämnden har ofta under tiden efter valet fått höra av regeringens företrädare att man i allt väsentligt ligger kvar på den tidigare regeringens linje och förhandlingsupplägg. Och det är nog ganska naturligt. Det tar tid i det här sammanhanget innan vi kommer att märka några större skillnader mellan den borgerliga regeringens EU-politik och den tidigare socialdemokratiska regeringens politik. Men jag tror att de finns. Jag tror till och med att det är bra att de skillnaderna finns. Men det tar tid innan vi på allvar kommer att se dem.

Det finns en tendens i skrivelsen som dock är lite oroande, tycker jag. Det är försöken till avgränsningar, där man så smått börjar närma sig det som vissa partier i olika valrörelser har formulerat som att de vill göra EU smalare men vassare. Jag är bekymrad över sådana ansatser till att avgränsa EU-samarbetet.

Jag noterar också när jag lyssnar på Hans Linde och läser Vänsterpartiets reservationer i betänkandet att här håller möjligen en ohelig allians, bredare än Cecilia Malmströms och de borgerliga partiernas allians, på att uppstå, en allians där möjligen Vänsterpartiet och kanske till och med Miljöpartiet ansluter sig och börjar försöka forma något slags idé om ett minimalistiskt EU. Jag tror att det vore allvarligt för Europas och EU:s utveckling.

Det är viktigt att vi har ett EU som arbetar brett, men som har respekt för sina medlemsländer och inte lägger sig i de allra mest stolliga detaljer som vi emellanåt kan upptäcka och skaka på huvudet åt. Vi ska ha ett EU som gör rätt saker på rätt nivå. Men jag vill ändå höja ett varningens finger för det minimalistiska EU. Det är inte ett socialdemokratiskt EU.

EU är viktigt. Det är viktigt för Sverige. Det är viktigt för oss socialdemokrater. Vi har som parti faktiskt tagit ställning för att vi ser att inte alla de problem och utmaningar som vi socialdemokrater tycker är viktiga att lösa för människor längre går att lösa på nationell nivå. Vi måste samarbeta med andra länder. Vi måste samarbeta om jobbpolitiken exempelvis. Vi måste samarbeta om miljöpolitiken.

Det är en fördel för unga människor som studerar om deras utbildning går att översätta i examina som är gångbara även i andra länder än Sverige. Det ger en verklig möjlighet att uppnå den fjärde rörlighet som finns i EU, det som är den minst utnyttjade rörligheten i EU, nämligen rörligheten för människor. Det är inte bara kapital, varor och tjänster som ska flyta fritt inom EU:s gränser. Då blir det bara krämarnas Europa. Om det ska bli folkens Europa måste det också vara öppna gränser för människor, både att komma in i EU och att röra sig inom EU. Då är utbildningen en viktig del. Det är också en bra väg för unga människor att få prova

på livet i ett annat land och skapa sig andra erfarenheter och kontakter genom att studera i andra EU-länder – en möjlighet som jag tycker tyvärr används för lite.

Vad är då alternativet till det här breda EU? Det är möjligen det smalare men vassare EU. Men för några är det faktiskt så att alternativet sägs vara att inte alls vara med i EU. Hur löser man då de gemensamma problemen och utmaningarna, miljöfrågorna exempelvis? Hur skapar man en jobbpolitik som hanterar globaliseringens baksidor, som ju finns, om man inte har EU? Hur samarbetar man om rättsliga frågor om man inte har EU? Hur ser egentligen alternativet till EU ut? Finns det något konkret alternativ?

Hans Linde påpekade att han tyckte att listan över dåliga beslut i EU var lång. Jag håller med Hans Linde så långt som till att det finns en lista på dåliga beslut. Allt som EU beslutar är inte bra. En del kanske är bra beslut men blir inte bra i verkligheten. Men jag och Hans Linde är nog lite oense om längden på listan och exakt vilket som ska stå på vilken sida av listans plus och minus.

Vi socialdemokrater vill ha ett EU som fokuserar på jobb, jämställdhet och miljö. Det är viktiga uppgifter. Vi har fört en aktiv EU-politik, även om vi nu har en regering och en EU-minister som gör sitt bästa för att måla upp bilden av en passiviserad socialdemokratisk tid i EU. Det är inte verkligheten. Det visar också den forskning som sker på området. Det är till och med så att Sverige rankas som ett av de mer aktiva och inflytelserika länderna i EU. Det blir man knappast genom att jämt sitta tyst och aldrig ha några förslag att bidra med. Sverige har fört en aktiv politik i EU. Det ska vi fortsätta att göra – det är rimligt – även med en borgerlig regering.

När det gäller talet om att Sverige ska tillhöra EU:s kärna vill jag hävda att vi redan tillhör EU:s kärna. Vi har varit skickliga på att påverka EU-processerna. Vi har haft stort inflytande över EU under de år som vi har varit medlemmar, de senaste 12–13 åren. Det ska vi fortsätta att göra även med en borgerlig regering. Och vi ska fortsätta att ha ett bra och fruktbart samarbete om EU-frågorna i EU-nämnden. Men, Cecilia Malmström och andra, sluta med att försöka måla bilden av det passiva socialdemokratiska regeringsinnehavet när det gäller EU-frågorna. Den bilden stämmer inte.

I övrigt, som jag inledde med, är det till 75 procent socialdemokratisk politik som den här skrivelsen handlar om. Det är också den praktiska orsaken till att det inte finns någon socialdemokratisk motion eller reservation i det här sammanhanget det här året. Men nästa år har vi en skrivelse som till hundra procent är borgerlig politik. Var så säker – då kommer vi tillbaka i det sammanhanget.

Anf. 8 WALBURGA HABSBURG DOUGLAS (m):

Herr talman och fru Europaminister! Låt mig börja med att säga att det är mycket glädjande att vi har den här debatten under det år då EU fyller 50 år. Ett 50-årsjubileum ger oss anledning att göra bokslut – och det är ett positivt bokslut. Det har hänt enormt mycket på en, historiskt sett, kort tid sedan andra världskriget tog slut och enandeprocessen började mellan de före detta arvfienterna Tyskland och Frankrike. År 1989

föll järnridån, och det kommunistiska sovjetväldet brakade ihop. År 2004 bevitnade vi en fantastisk europeisk utvidgning med tio nya stater.

Under tiden har EU blivit vardag för oss. Även de mest inbitna motståndarna här i Sverige och i andra europeiska länder kräver inte längre utträde ur unionen. Vad som är ännu mer glädjande är att EU-politik har blivit inrikespolitik. Ett tydligt tecken på detta är att Europaminister Cecilia Malmström sitter i Rosenbad och inte på Utrikesdepartementet.

Förra året ratificerade riksdagen Bulgariens och Rumäniens medlemskap, och i år har båda blivit medlemmar. Nu är vi 27. I det sammanhanget ska vi konstatera att EU-utvidgningen är viktig för oss.

I dag använder man den framtida utvidgningen av EU ofta som *soft power* för att föra den politiska processen på kontinenten framåt. Det bästa exemplet på detta är händelserna under de senaste veckorna i Serbien. Där blev det i sista sekunden en demokratisk regering, och Belgrad kunde ställa in blicken på fortsatta förhandlingar med EU – även om det också krävs fullt samarbete med tribunalen i Haag.

Sverige är bland de mest utvidgningsvänliga länderna i EU. För oss räcker inte ens de nuvarande 27 länderna och perspektivet för Balkan. Här i kammaren har alla sju partier ställt sig bakom ett EU-perspektiv även för Vitryssland, Moldavien och Ukraina. Men för att förverkliga utvidgningsstrategin behöver vi EU-fördraget på plats. Visst skulle en vidare utvidgning teoretiskt också vara möjlig med endast de nuvarande fördragen, men det blir så mycket lättare med det reviderade fördraget. Därför är det glädjande att Tyskland som nuvarande ordförandeland i EU har börjat med en ny förhandlingsrunda.

När vi säger att EU lyckligtvis har blivit vardag för oss, blivit en del av vår dagliga inrikespolitik, blir det ännu mer avgörande att EU får en mycket omfattande acceptans i Sverige – med följande prioriterade områden:

- Den inre marknaden.
- Ett EU som är byggt nedifrån och upp och efterlever subsidiaritetsprincipen, som innebär att alla problem ska lösas så nära den berörda som möjligt.
- Ett EU som värnar öppenheten.
- Sveriges ledande roll i EU.
- Klimat- och miljöfrågor, som bara kan lösas gemensamt eftersom miljöförstöring inte hindras av gränskontroller.
- Samarbete även med våra grannländer, som till exempel Ryssland, för mer demokrati, mänskliga rättigheter och ett fungerande samhälle.
- En fungerande europeisk grannskapspolitik. Östersjöregionen är särskilt angelägen för oss.

I regeringens skrivelse täcks hela EU-politikområdet för 2006 in. Avsnitt 4 behandlas dock inte av utrikesutskottet utan i stället av det sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet.

Vi börjar vårt betänkande med den övergripande utvecklingen i EU, och vi talar särskilt om utvidgningen och dialogen med medborgarna om

Prot. 2006/07:118
1 juni

*Berättelsen om
verksamheten i
Europeiska unionen
under 2006*

detta. Vi betonar att EU långsiktigt bör ägna sig åt färre men mer gränsöverskridande frågor, som subsidiaritetsprincipen kräver. Sverige ska därutöver fortsatt verka för Lissabonstrategin som gäller för tillväxt och konkurrenskraft i Europa samt för hållbar utveckling.

I andra avsnittet behandlar betänkandet EU:s förbindelser med omvärlden. Där utgår utrikesutskottet från motionerna och beskriver läget under 2006. Sverige har deltagit i alla fredsfrämjande insatser som EU har varit involverat i, vilket visar på en bra *track record* och är ett tecken på Sveriges intresse i att spela en ledande roll i Europa. EU har för att bidra till en lösning i Mellanöstern arbetat aktivt i kvartetten – gemensamt med Ryssland, USA och FN. EU anstränger sig också för att behålla en konstruktiv dialog med Ryssland. Situationen i fråga om mänskliga rättigheter har gått bakåt i utvecklingen. EU försöker påverka åt rätt håll. Parallellt med arbetet för demokrati jobbar EU också med handelsfrågor och planerar ett frihandelsavtal mellan EU och Ryssland samt Rysslands medlemskap i WTO. Övergripande för hela den europeiska utrikespolitiken är att förbindelserna behöver bygga på gemensamma värden såsom frihet, demokrati och mänskliga rättigheter.

Som fjärde område i betänkandet behandlas EU:s rättsliga och inrikes frågor. EU ska arbeta för frihet, säkerhet och rättvisa men också för ytt randefrihet och föreningsfrihet. Sverige stöder EU i sitt arbete för en enhetlig europeisk flykting- och asylpolitik, vilket är ett avgörande komplement till gränsöppnandet i Schengenavtalet.

Miljöpolitik håller glädjande nog på att få en allt större plats i EU och i de enskilda medlemsländerna, inte minst här i Sverige också under den nya regeringen. Vi har lagt in detta i vårt betänkande under samma kapitel som jordbruk, fiske och livsmedel. En av de stora framgångarna under förra året var kemikalielagstiftningen, Reach, där inte minst Europaparlamentet har spelat en bra och avgörande roll. En stor fråga förra året var, som vi hörde i de föregående anförandena, också den tysk-ryska gasledningen Nord Stream. Där kräver EU en bra och genomarbetad miljökonsekvensbeskrivning.

Till slut beskriver betänkandet arbetet med EU:s institutioner. Den viktigaste principen är för oss i Sverige offentlighetsprincipen. Europeiska rådets möten måste bli mer öppna än i dagsläget. Så mycket information och dokumentation som möjligt ska göras tillgängligt för allmänheten.

EU är vårt stora framgångsprojekt. Regeringen och en majoritet i riksdagen gör allt för att förankra Europa i våra hjärtan och hjärnor samt för att lyckas garantera för oss, våra barn och barnbarn ett Europa i fred, frihet och välbefinnande.

Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på alla reservationer.

Anf. 9 ALF SVENSSON (kd):

Herr talman och fru minister! Jag kan inte låta bli att se till att det i protokollet blir antecknat att i går kväll ägde den första samlingen för det svensk-rumänska nätverket rum hos ambassadör Victoria Popescu. Jag tror att vi alla är klara över att för 20 år sedan hade inte den typen av arrangemang och ömsesidighet kunna genomföras.

I betänkandet och skrivelsen kan man läsa att utvidgningen är en av EU-samarbetets största framgångar. Så är det absolut.

Ganska nyligen kunde vi utifrån en statistisk undersökning få vetskap om hur fort glömskan suddar ut kunskap och erfarenhet. Den gången handlade det om att man i Europa och i Sverige – om jag minns helt rätt var det i hela Europa, men i varje fall i Sverige – tagit reda på hur ungdomar kommer ihåg Förintelsen och kommunismen. Okunnigheten var nästan bedövande. Har vi redan glömt hur Europa tedde sig innan EU fanns?

När vi ser utvidgningen av EU i ett historiskt perspektiv räcker det knappt, enligt mitt sätt att se, att använda ordet framgång. Minns det omringade Berlin, det ockuperade Baltikum, hur människor i Prag och Budapest skändades, hur Rumänien frös, svalt och led av fattigdom och förnedring etcetera. Det fanns en trängtan i och hos dessa länder att komma in i en europeisk gemenskap. EU möjliggjorde detta. Denna längtan efter att komma in i den europeiska gemenskapen har varit en mycket stark drivkraft för att demokratisera många av dessa länder. Jag menar att demokratiseringsprocessen fortgår i rätt riktning.

Att en fortsatt EU-utvidgning kommer att spela en positiv roll för oss alla, en fredsfrämjande roll, för Europa och för oss i Sverige, är uppenbart.

Herr talman! I skrivelsen och betänkandet kan man också ta del av att kommissionen betonar vikten av att tillsammans med medlemsstaterna förbättra dialogerna med medborgarna om utvidgningen.

Där tycker jag att vi är dåliga, alla partier, inklusive det parti som jag har varit engagerad i så många år och fortfarande är. Där har vi naturligtvis en stor del av svaret på det som Linde här lyfte fram. Hur ska folk ställa sig så positiva som jag tror att de innerst inne är? Jag tror att kunskapen om vad utvidgningen betytt och betyder och hur det kanske hade sett ut om den inte hade ägt rum är väldigt liten. Det är inte medborgarnas fel, utan opinionsbildarnas, politikernas, vårt fel.

Det var just i den andan som jag skrev motionen U254, där jag lyfter fram behovet av att stimulera en bred nationell diskussion kring Turkiets framtida medlemskap i EU. Jag menar att det är någonting som behöver gälla i stort.

Herr talman! Jag tycker inte att Turkiet behandlas särskilt hedervärt i debatten när det blir resonemang om Turkiets medlemskap i EU. Jag är glad över att riksdagens samtliga partier är för ett turkiskt medlemskap. Visst är det så att Turkiet har en hel del gjort, har åtskilligt att reformera och förändra. Vi har, och ska ha, förväntningar på Turkiet, men om man verkligen vill se Turkiet som medlem bör det vara självklart att peka på de positiva förändringar som skett och sker – och detta, igen, tack vare strävan efter EU-medlemskap från Turkiets sida.

Jag vill påstå att debatten om utvidgningen skulle tjäna på att lyfta fram rent sakpolitiskt vad Erdogan–Gül-regeringen hittills uträttat.

Lika rimligt som det är att fundera över vad som hänt med Europa om EU inte funnits är det att fundera över – hur långt man nu kan komma i de funderingarna – vad som händer med Turkiet, med Svartahavsregionen och med regionen kring Kaspiska havet om Turkiet hålls utanför EU.

Den nyvalde franske presidenten Sarkozys ställningstagande i detta hänseende är enligt min uppfattning inte vare sig klokt eller framtidsin-

riktat. Sedan kan jag inte låta bli, herr talman, att i sammanhanget säga att han har fällt en del andra yttranden som inte heller kan anses vara särskilt kloka.

Herr talman! I detta sammanhang vill jag gärna understryka ENP:s roll, European Neighbourhood Policy, som utformades i samband med att EU utvidgades 2004 med tio nya medlemmar. Syftet var att motverka nya barriär- och gränsdragningar som skapar misstro och osämja. Jag tror inte att den verksamheten är särskilt känd.

Nu är Ukraina, Moldavien, Israel, Jordanien, palestinska myndigheten, Marocko, Tunisien, Armenien, Azerbajdzjan och Georgien med i ENP. Egypten och Libanon är på väg in. Självklart står det i dag att utskottet understryker att grannskapspolitiken bör förstärkas.

Herr talman! Vi lever i ett nytt Europa, i ett alltmer öppet Europa. Det gamla talet om Europas gränser är inte särskilt rimligt och verklighetsnära. Det finns säkert de som tycker att jag målar situationen i EU och mellan länderna i EU i för ljusa och varma färger. Tyck gärna det! Jag tycker å andra sidan att det är väldigt många som målar i helt andra färger.

Jag ska nu tala en del om relationerna till Ryssland, om Rysslands rustande, om beroendet av rysk gas som vi riskerar att hamna i, som har tagits upp här utomordentligt väl tidigare. Men jag tror inte att situationen eller de relationerna tett sig tryggare eller mer konfliktfria om EU inte existerat.

Herr talman! Avslutningsvis ska jag säga några ord, kanske lite vid sidan om det som hittills har sagts. I år firas det, i varje fall på en del håll i världen, ett William Wilberforce-jubileum. För 200 år sedan förbjöds slaveriet, det afrikanska slaveriet. Det är ett jubileum som inte har fått alltför stor uppmärksamhet.

Nu har vi ett nytt slaveri. Jag har så svårt att tro att det är sant, men jag är övertygad om att de som sysslar med frågorna har sett till att det är sanna siffror när man påstår att 500 000 kvinnor är offer för människohandel i vårt Europa. Det är en skam för EU. Det är en skam för Sverige. Det är en skam för oss alla.

Vi ska behandla utrikesutskottets betänkande nr 8 om bistånd om en liten stund. I vår omedelbara närhet, i vårt eget land, i vårt Europa, berövas medmänniskor mänskliga fri- och rättigheter, kränks och skändas individer, berövas ungdomar sin integritet. Måtte respekten för mänskliga fri- och rättigheter bli något som vi inte exklusivt applicerar på u-länder, utan att vi tar till oss att dessa fri- och rättigheter ska realiseras och förverkligas också för vårt Europa.

Anf. 10 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Alf Svensson har berört ett väldigt viktigt område, och det är utvidgningen, och särskilt när vi pratar om Turkiet och det som händer där just nu. Jag tänker på de 200 000 man som enligt uppgift ska finnas vid den irakiska gränsen för att sätta stopp för kurderna och det de vill åstadkomma.

För mig är det viktigaste när det handlar om Turkiets anslutning till EU att Turkiet respekterar de mänskliga rättigheterna och minoriteternas rättigheter.

När Spanien en gång i tiden gick med i EU innebar det att de var tvungna att respektera sina nationella minoriteter. Jag tänker i huvudsak på katalanerna och baskerna, som har fått ett mycket större självstyre tack vare EU-medlemskapet än vad man hade tidigare. Spanien kunde inte fortsätta att förtrycka katalaner och basker som man hade gjort före medlemskapet.

Det är den absolut viktigaste frågan för mig när det gäller Turkiets medlemskap. Det finns många andra frågor som också är viktiga. Men i skrivelsen står ingenting om just det när det handlar om Turkiet, utan bara att förhandlingarna har gått trögt till följd av att Turkiet inte uppfyller EU:s krav på att landets hamnar öppnas, också för fartyg och flyg från republiken Cypern. Det är huvudinvändningen mot att nu låta Turkiet gå vidare i förhandlingarna.

Jag menar att det absolut viktigaste borde vara respekten för de mänskliga rättigheterna och respekten för de nationella minoriteterna. Jag vill gärna höra din uppfattning i den frågan.

Anf. 11 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag är helt överens om detta. Mänskliga fri- och rättigheter är det basala, det mest angelägna. Det handlar om att verkligen betona det för Turkiet, för Turkiets regering, för regeringen Erdogan, att minoriteterna ska ha sina mänskliga fri- och rättigheter.

Vad jag vill ha sagt är att jag tror att möjligheten att nå dit är reellt mycket större om vi verkligen ser till att försöka vara positiva när det gäller för Turkiet att komma med som medlem i EU.

För att turkarna ska känna sig välkomna – det är min *point* – kan man inte ständigt behöva höra talas om de misslyckanden som man hittills lever med, de tillkortakommanden som bevisligen existerar. Det finns ju det som går åt rätt håll. Vi skulle naturligtvis gärna önska att det gick snabbare och var mer påtagligt, men jag tror att det är psykologiskt oklokt att inte se framsteg utan enbart fixera sig vid tillkortakommanden.

Jag kan inte göra en rimlig analys av vad som händer vid Turkiets norra gräns mot Irak. Möjligtvis kunde man ansluta sig till vad som sades i Ekot i morse, att det finns en medvetenhet hos den turkiska armén och hos turkarna i allmänhet om att i fortsatta förhandlingar om medlemskapet i EU accepteras inte vilka tilltag som helst.

Anf. 12 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag är också absolut för att Turkiet ska få gå med i EU. Jag tycker att det är väldigt bra för Turkiet, och det är bra för EU också.

Du talade om opinionsbildning. Hur ska vi då få människor här att förstå? Eller vad är det människor här vill ska ske för att Turkiet ska få gå med?

Vi ordnade i höstas en heldag om EU på en gymnasieskola i Gävle där det gjordes olika rollspel och fördes diverse diskussioner. Man delade in grupper och tog upp viktiga frågor, bland annat utvidgningen. Där visade det sig att alla elever först sprang över på den sidan där de fanns som inte ville att man skulle utvidga EU och inte ville att Turkiet skulle få gå med. När man frågade lite djupare, om Turkiet ska få komma med om de uppfyller de mänskliga rättigheterna, sprang alla över på den andra sidan.

Mänskliga rättigheter och de nationella minoriteternas rättigheter är något som jag tror att svenskarna tycker är en mycket viktigare fråga när det gäller Turkiet än att öppna hamnarna på Cypern. Jag tror att den opinionsbildning som du, Alf Svensson, pratar om – den breda nationella debatten – är väldigt viktig, men vi ska fokusera på det som människor faktiskt bryr sig om i stället för på andra frågor.

Hamnarna är säkert viktiga ur en formell aspekt, men mänskliga rättigheter är mer angeläget. Just nu ligger det fyra hungerstrejkande kurder – egentligen tillhör de tydligen en annan folkgrupp – på Sergels torg. Vi beviljar inte människor från Turkiet asyl. Vad beror det på? Det är också en fråga.

Anf. 13 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Låt mig lyfta fram det exempel som Bodil Ceballos redovisar. Det är intressant att se hur enkelt det är att få elever att byta åsikt när det gäller Turkiet. Det var ju lite grann detta jag försökte säga. Så länge okunskap och främlingskänsla existerar skapar de rädsla, och så säger man nej. Jag tror att detta gäller i stor utsträckning inte bara Turkiets anslutning utan relationerna till EU över huvud taget. Vi har alla varit för dåliga på att föra ut en bred debatt.

Jag tror att många också är rädda för att Turkiet, trots att det är en sekulär stat, har många muslimska invånare. Nu har Turkiet det, och det måste vi acceptera. Jag tror att det kan vara en väldigt styrka för Europa att få in Turkiet som medlemsnation i EU. Vi i Sverige har ju därvidlag inte gjort särskilt mycket för att förklara eller lyfta fram frågan hur demokratin kan förenas med den muslimska religionen. Där har Österrike gjort väldigt stora ansträngningar. Man ordnade en konferens där 2 000 var inviterade. Det var personer av högsta kaliber, om jag får använda det uttrycket, från både teologi och politik. Det är klart att det spelar en roll.

Vi skulle behöva engagera oss mer än vad som har varit fallet för att få bort rädslan när vi talar om dessa frågor.

Anf. 14 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Jag begärde replik när Alf Svensson talade om behovet av dialog med medborgarna. Behovet av dialog är något vi ofta hör nämnas i EU-diskussionen. För mig är dialog en tvåvägskommunikation. Det handlar om utbyte av åsikter och om att ta intryck av varandra. Men man undrar vad det är för dialog som Alf Svensson efterfrågar när han samtidigt målar upp en bild av att vi alla innerst inne är EU-vänner. Det är bara en brist på information som gör att det finns människor som är EU-kritiker.

Om man har ett sådant sätt att se på Europas medborgare, att EU-kritiker är något man är bara i avvaktan på att man blir informerad tillräckligt mycket, undrar jag vad det kommer att bli för dialog. Jag tycker inte att det här låter som en öppen debatt. Det låter inte som ett utbyte. Det låter precis som det vi har sett alldeles för mycket av, nämligen toppstyrd propaganda som ska ut uppiifrån och där det inte finns något utbyte. EU lyssnar inte på sina medborgare och på den massiva kritik som finns, inte bara här i Sverige utan i ett stort antal EU-medlemsstater. Detta visade inte minst folkomröstningarna i Nederländerna och Frankrike.

Man kan fråga sig om Alf Svensson är nöjd med dialogen när det gäller EU-konstitutionens framtid. Nu har vi fått besked om att svårligen ens EU-nämnden kommer att få yttra sig om det konkreta förslag som ska behandlas på toppmötet i sommar. Om inte ens riksdagens EU-nämnd kommer att få yttra sig om konstitutionen, var är dialogen då? Än mindre vill man ha en folkomröstning som skulle kunna möjliggöra en bred folklig debatt, ett utbyte av åsikter. Också detta säger Alf Svensson och majoriteten nej till. Vad är det egentligen för dialog som Alf Svensson vill ha?

Anf. 15 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag hade inte väntat mig något annat än att Hans Linde skulle reagera på detta. Jag tror att Hans Linde och hans parti lever gott så länge okunnigheten får florera. Men längst inne i märgen är nog varje människa tillfreds med att EU har varit en grundläggande orsak till att vi har fred i Europa. Jag tror att varje individ innerst inne ändå inser och tycker att det är förfärligt bra att det nu finns en organisation, en beslutsfattande myndighet eller hur vi nu uttrycker det, som kan ta hand om miljöproblemen. Det var någon som i sitt anförande undrade – det var visst Forslund – hur vi skulle ha kunnat agera om inte EU hade funnits när vi nu alla är överens om att miljöproblemen är ett av de allra största hoten.

Sedan tycker jag att Hans Linde försöker plocka billiga poänger. När jag talar om dialog menar jag inte att vi politiker ska uttala ukaser och pracka på människor kunskap. Det är klart att vi ska lyssna. Men vi kan ändå vara ganska överens om att för att man ska ha en dialog och kunna ta ställning är det inte fel om man har så bred kunskap som möjligt. Jag lade handen på mitt eget hjärta – eller i varje fall på bröstkorgen – och sade att vi *alla* har varit för dåliga på att föra ut kunskapen om EU.

Jag vill till och med påstå att de folkomröstningar som har ägt rum om konstitutionen egentligen inte har handlat om konstitutionen eller författningsfördraget, även om de har gjort det nominellt, utan de har i mångt och mycket handlat om huruvida man är för eller emot EU.

Anf. 16 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Här upprepar Alf Svensson något jag skulle vilja beteckna som förakt för vanliga människors åsikter. Han säger att det beror på okunskap. Vi som är EU-kritiker – den stora majoritet av svenska folket som inte vill att mer makt ska flyttas till Bryssel – är okunniga och bara väntar på att upplysas av information som ska komma annanstans ifrån.

Han pratar om att de som röstade i folkomröstningarna i Nederländerna och Frankrike egentligen inte riktigt förstod vad de röstade om. De röstade om något helt annat än det som de gick till valurnorna på. Jag tycker att detta är ett märkligt sätt att se på människor. Jag är helt övertygad om att både de som röstade ja och de som röstade nej både i Frankrike och i Nederländerna var väl insatta i frågorna och tog ställning. Jag tycker att det är viktigt att respektera och inte nedvärdera människors engagemang.

Både i Frankrike och i Nederländerna fanns det ett brett folkligt engagemang bakom det nej som uttalades. Det fanns en bred informations-

kampanj där man spred, diskuterade, stötte och blötte frågorna om EU-konstitutionen på ett sätt som jag önskar att vi skulle kunna göra i Sverige.

Uppenbarligen gäller den okunskap som Alf Svensson talar om inte bara Miljöpartiet och Vänsterpartiet. I EMU-folkomröstningen var det en majoritet av Kristdemokraternas väljare som röstade nej. Var de också okunniga? Var de också oinformerade? Är du beredd att fälla ett sådant omdöme även om dina egna väljare, Alf Svensson?

Anf. 17 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag ska vara så rak att jag säger att jag tror mig veta att en del av de kristdemokratiska väljare som röstade nej till EMU tog tillfället i akt att uttrycka sitt ogillande gentemot EU generellt. Det var inte enbart EMU det handlade om.

Du står här, Hans Linde, och gör gällande att det skulle finnas ett förakt för okunskap. Jag hävdar kunskapens roll. Det trodde jag att vi kunde vara överens om. Jag tror inte att kunskapen är särdeles komplett i en sådan utomordentligt stor och svår fråga som EU-frågan. Därför menar jag att vi måste ta ansvaret att föra ut information och kunskap på ett bättre sätt än vi hittills har gjort. I nästa andetag talar du själv, Hans Linde, om hur dåligt det är beställt med informationen i EU-nämnden i riksdagen. Då inser man att i leden utanför EU-nämnden är möjligheten att skaffa sig information om möjligt ännu mindre.

Jag pläderar för mer kunskap och mer information. Det är inte alls något förakt för väljarna. Om det finns något förakt är det i så fall för oss själva för att vi är dåliga på att informera.

Anf. 18 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Herr talman! Ledamöter! Regeringen arbetar för ett EU som är öppet, effektivt, demokratiskt och dynamiskt. Vi ser EU som det viktigaste verktyget för att hitta lösningar på de problem som vi har tillsammans i Europa.

Årsboken om EU 2006, som tas upp i utrikesutskottets betänkande, ger en god bild av det omfattande arbete som EU bedrev förra året – med särskilt fokus på de svenska regeringarnas agerande.

Det har både sagts och gjorts saker i EU-samarbetet under 2006 som skapar förutsättningar för en vardag där vi här i Europa kan känna oss trygga och fria. Vi kan konstatera att det fattas beslut som gör att EU tar en mer aktiv roll för att skapa fred, demokrati och utveckling i världen.

Låt mig nämna några exempel. EU:s omfattande kemikalielagstiftning, Reach, slutförhandlades förra året. Sverige deltog aktivt i förhandlingarna och drev bland annat frågan om krav på ökad kunskap om kemikalier och skärpta regler för de mest skadliga ämnena. Med Reach minskar riskerna för hälsa och miljö samtidigt som vi förbättrar kemikalieindustrins konkurrenskraft. Och precis i detta nu träder faktiskt Reach i kraft. Den börjar gälla från och med i dag.

Vid FN:s klimatmöte i Nairobi bekräftade EU sina åtaganden i Kyoto-protokollet och att EU är redo att bidra till att hitta lösningar. EU har fortsatt höga ambitioner att minska utsläppen av växthusgaser när protokollet löper ut 2012. Sverige har varit pådrivande i dessa förhandlingar inom EU och också direkt i förhandlingarna.

I höstas kom vi överens om tjänstedirektivet. Här var vi också aktiva i förhandlingarna. Det har stor betydelse för en ökad tjänstehandel inom unionen och kan bidra till ökad konkurrens och tillväxt.

Precis som tidigare talare har nämnt vill jag nämna att vi vid årsskiftet hälsade Bulgarien och Rumänien välkomna som EU-medlemmar. Sverige har fortsatt att kraftfullt stödja EU:s utvidgning.

EU är en efterfrågad aktör i fredsfrämjande sammanhang. Sverige har under 2006 bidragit med personal till samtliga insatser.

Även om skrivelsen handlar om viktiga frågor under 2006 är detta ett bra tillfälle, som många talare har valt, att tala lite grann om ett antal frågor som ligger framför oss.

En sådan är naturligtvis fördraget. Det tyska ordförandeskapet har här höga ambitioner. De innefattar både en uppgörelse i juni om huvuddragen i hur ett nytt fördrag ska kunna se ut och en regeringskonferens, som förhoppningsvis kan inledas under hösten, som leder till att ett nytt fördrag träder i kraft sommaren 2009. Från svensk sida stöder vi dessa ambitioner. EU behöver ett nytt fördrag för att göra unionens funktionssätt effektivare, öppnare och mer demokratiskt. Vi vill bevara så mycket som möjligt i det konstitutionella fördraget när det gäller de institutionella reformerna. Det är också den linje som det tyska ordförandeskapet och en förkrossande majoritet av de andra medlemsländerna driver.

Så till utvidgningen: Turkiet har, som Alf Svensson sade, genomgått en anmärkningsvärt snabb ekonomisk och politisk reformprocess. Här har EU-medlemskapet tjänat som piska och morot. Det gjorde det också möjligt att inleda förhandlingar med landet hösten 2005.

Turkiet behöver dock öka tempot för att konkret genomföra reformerna, särskilt i fråga om stärkt respekt för mänskliga rättigheter och minoriteter, skydd av yttrandefrihet, kvinnors rättigheter och den socioekonomiska situationen i de kurdiska områdena. Sverige stöder Turkiets anslutning i denna process, både genom EU och på egen hand.

Det är viktigt att förhandlingarna gör konkreta framsteg. Ju längre arbetet fortskrider, desto svårare blir det att växla in processen på ett annat spår. När EU i december 2006 diskuterade Turkiets fortsatta förhandlingar agerade Sverige kraftfullt mot en överreaktion. Sedan dess har framsteg skett. Ytterligare ett kapitel har öppnats i förhandlingarna, och ytterligare några till kommer att öppnas inom kort.

Det finns ett brett stöd i riksdagen för utvidgningen. Det är oerhört viktigt. Frågan är av strategiskt intresse både för EU och för Sverige. Utvidgningen ställer också krav på kandidatländerna och är ett exempel på EU:s så kallade *soft power* eller mjuka makt som bidrar till reformprocesser och ökad stabilitet i vårt närområde.

Därför måste dörren hållas öppen för fortsatta europeiska demokratier som i teori och praktik är beredda att anamma de principer som EU-samarbetet bygger på och genomföra viktiga reformer för att uppnå detta.

Man kan säga att det råder något slags ödesgemenskap mellan EU och västra Balkan. Å ena sidan finns inget realistiskt alternativ till EU-integrering för Balkan, och å andra sidan har unionen inget alternativ om vi vill undvika instabilitet och ett svart hål mitt bland EU:s medlemmar.

Nyckeln till stabilitet på Balkan heter EU-integration. Unionens politik gentemot regionen kan sammanfattas med just detta, stabilisering genom integration.

Prot. 2006/07:118
1 juni

*Berättelsen om
verksamheten i
Europeiska unionen
under 2006*

Det vilar ett stort ansvar på oss i EU som motpart i denna process. Utvecklingen på Balkan är därför också av stor vikt för vår trovärdighet som utrikespolitisk aktör och för EU:s roll på den globala arenan.

Den inre marknaden är kärnan i EU-samarbetet. Det är världens största marknad med en halv miljard konsumenter och 20 miljoner företag. Närmare 70 procent av Sveriges export går till EU. EU är vår hemmamarknad. Vi måste hela tiden arbeta för att förbättra, stärka och utveckla denna marknad eftersom vår ekonomi är helt beroende av att den fungerar väl och att alla EU-länder följer sina åtaganden.

Kommissionen har precis inlett en stor översyn av den inre marknaden, som ska landa vid toppmötet nästa vår. Vi har för avsikt att aktivt bidra till denna process.

Genomförandet av tjänstedirektivet är centralt för utvecklingen av den inre marknaden. Det är ett av de största genomförandeprojekt som Sverige har haft sedan medlemskapets början. Direktivets framgång avgörs av hur väl medlemsländerna genomför det. Vi prioriterar detta och har avsatt särskilda resurser för genomförandet.

EU:s framtida välfärd och ekonomiska utveckling är starkt beroende av hur medlemsländerna tillsammans skapar bättre förutsättningar att ta vara på globaliseringens möjligheter och tackla de stora utmaningar som vi har på miljöområdet.

Här är Lissabonstrategin ett av våra allra viktigaste verktyg för gemensam strävan mot hållbar tillväxt och hög sysselsättning inom unionen. Men Lissabonstrategin har tidvis varit alltför ostrukturerad och har haft svårt att leva upp till de målsättningar som vi har satt. Det har lett till svag förankring och bristande genomförande.

Medlemsländernas nationella handlingsprogram och uppföljningen av dessa har varit ett viktigt steg för att stärka genomförandet av strategin i den nationella politiken. Men vi behöver göra mer.

Lissabonstrategins slutdatum 2010 närmar sig. Med få undantag kommer målsättningarna inte att uppnås. Vi har kvar stora utmaningar när det gäller global konkurrens, åldrande befolkning och klimathot.

Inom en nära framtid kommer vi därför att behöva diskutera hur vi ska ställa oss till en uppföljning, ett Lissabon II eller en *follow up* efter 2010. I det arbetet är det naturligt att vässa Lissabonstrategin och minska antalet indikatorer och prioritera satsningar för att fullfölja arbetet med den inre marknaden, tillväxtskapande reformer, avregleringar och så vidare. I det sammanhanget ska vi också se över hållbarhetsstrategin och hur den bättre kan integreras med det övriga i Lissabonstrategin.

Vi står inför stora utmaningar. Därför krävs det också en omprioritering av de gemensamma utgifterna. EU:s budgetram ska ses över 2008/09. Översynen ska täcka alla utgiftsområden inklusive jordbrukspolitiken. På inkomstsidan ska bland annat den brittiska rabatten diskuteras.

Kommissionen kommer under de närmaste månaderna, troligtvis i september, att presentera ett diskussionsunderlag. Det ska ses som en inventering av alla relevanta frågor och som startpunkten för en lång och bred debatt om EU:s budget med alla intresserade parter. Det är ett oerhört viktigt tillfälle att brett diskutera vad unionen ska syssla med, hur det ska finansieras, vem som ska finansiera vad och vilka frågor som vi vill prioritera.

Vi kommer att lägga stor vikt vid budgetöversynen. Om möjligt vill vi att vissa beslut och reformer inleds innan den nya budgeten börjar gälla 2014. Det viktigaste är dock att det verkligen blir en genomgripande reform som leder till strukturellt viktiga och riktiga förändringar.

Vi närmar oss superåret 2009 med ett nytt Europaparlament, en ny kommission och ett svenskt ordförandeskap. Det är en stor och spännande uppgift som kommer att kräva ett omfattande engagemang. Förutsättningarna för vårt ordförandeskap 2009 blir ganska mycket annorlunda än det förra ordförandeskapet 2001.

Vi kommer att inleda arbetet som ordförande med ett helt nyvalt Europaparlament eftersom valen äger rum i juli. Det nyvalda parlamentet ska på sin första session besluta om sin egen sammansättning. De politiska grupperna ska formeras, ordförandeskap i de olika utskotten ska utses och så vidare.

Parallellt befinner vi oss i processen att tillsätta en ny kommission. Den nuvarande kommissionens mandatperiod löper ut den 31 oktober 2009, och kommissionen ska i sin helhet godkännas vid omröstningar i både Europaparlamentet och rådet. Europaparlamentets utfrågningar av varje kommissionär är naturligtvis ett oerhört viktigt och känsligt skede för de nominerade kandidaterna. Vi vet av erfarenhet att denna granskning kan dra ut på tiden. Det kan alltså dröja fram till oktober november innan kommissionen är godkänd och finns på plats. Först då kan man till fullo koncentrera sig på sakfrågorna i EU-samarbetet.

För Sveriges del kommer alla dessa tillsättningar att bli en stor utmaning. Å ena sidan finns en förväntning att vi som ordförande ser till att det går smidigt till. Å andra sidan kan ett ordförandeskap aldrig garantera att det inte uppkommer politiska svårigheter av olika slag.

Utöver detta är det de politiska frågorna som kommer att kräva stora svenska arbetsinsatser.

Vi har inte helt landat i ett färdigt arbetsprogram, men några frågor kan redan nu identifieras. Först och främst kommer klimatfrågan att vara högt prioriterad. Under hösten 2009 kommer de internationella förhandlingarna om uppföljningarna till Kyotoprotokollet att vara inne i ett mycket intensivt skede.

EU:s ledarskap kommer att sättas på prov, och det ställer krav på handlingskraft, internationellt och inom EU. En stor arbetsinsats kommer att förväntas av oss som ordförande om det skulle bli så.

Vi kommer att behöva hantera energifrågorna. Det blir ett flertal viktiga förhandlingar som rör bördefördelningen när det gäller att uppnå de mål som vi har satt upp för användning av förnybar energi.

Lissabonstrategin kommer att hantera ett antal delfrågor. Den inre marknaden, regelförbättring, sociala frågor och forskningsfrågor kommer att stå på dagordningen. Kanske fortsätter vi den diskussion som jag tidigare refererade till, alltså vad som kommer efter Lissabonstrategin.

Därutöver ska ordförandeskapet under hösten 2009 göra en översyn av EU:s hållbarhetsstrategi.

En annan fråga som kommer upp är Haagprogrammet som ska följas upp 2009. Budgetreformen och utvidgningsfrågorna kommer naturligtvis också att finnas på dagordningen.

Det är några av de viktigare frågor som vi räknar med att behöva hantera. Samtliga processer kommer att vara avhängiga utvecklingen i Frankrike och Tjeckien eftersom vi tillsammans med dem utgör en EU-trojka från hösten 2008 fram till vårt ordförandeskap.

Inför våra mer formaliserade diskussioner med Frankrike och Tjeckien ska vi naturligtvis skaffa oss en mycket tydlig bild av de frågor som vi kommer att lägga vikt vid. I den frågan hoppas jag att få återkomma till riksdagen längre fram i höst.

Anf. 19 KENNETH G FORSLUND (s) replik:

Herr talman! Cecilia Malmström talar väl om EU och Europa och de båda regeringarnas politik. Det är svårt att vara emot något av det som Cecilia Malmström rekapitulerade hade hänt eller det som Cecilia Malmström pekade ut som en möjlig framtid och möjliga händelser.

Ibland kan det vara viktigt med det som inte sägs. Det är bra att man har möjlighet att fråga om det.

I skrivelsen står det inledningsvis: Därför bör EU långsiktigt ägna sig åt färre och genuint gränsöverskridande frågor.

Det kan vara en alldeles utmärkt formulering. Det kan också vara en oerhört dålig formulering. Det beror på vad man menar med den. Vad menar Cecilia Malmström och den borgerliga regeringen med den formuleringen?

Jag kanske förlorade mig i någon text så att jag inte hörde, eller sade Cecilia Malmström för en gångs skull ingenting om att Sverige ska tillhöra EU:s kärna? Jag uppfattade inte det. Har det skett någon positionsförändring, eller har det skett något uppvaknande så att Cecilia Malmström har insett det som forskningen pekar på, nämligen att Sverige redan tillhör den kärnan och är en stormakt i EU som påverkar mycket och bra?

Vad tycker Cecilia Malmström och den borgerliga regeringen? Ska vi ha ett krämarnas Europa eller ska vi ha ett folkens Europa? Är det en viktig fråga för den borgerliga regeringen att vi får ett socialt Europa?

Cecilia Malmström pratade lite om vad Sverige ska prioritera under ordförandeskapet. Vad är det mer än miljön och klimatet som det är viktigt att prioritera under ordförandeskapet?

Anf. 20 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik:

Herr talman! Det var många frågor. Jag hoppas att jag hinner svara på alla.

Vi menar att i takt med att EU utvidgas – det är 27 länder i dag, kanske 30–35 inom en överskådlig tid – måste man koncentrera sig på färre frågor för att det ska fungera. Man måste lägga sitt huvudsakliga krut på genuint gränsöverskridande frågor där det är uppenbart att vi inte kan komma fram på egen hand. Vi nämner sex sådana områden i skrivelsen: utrikespolitik och inre säkerhet, den inre marknaden med Lissabon, utvidgningen, miljö- och klimatfrågorna, budgeten och de konstitutionella fördragen.

Det konstitutionella fördraget och budgetöversynen är frågor som kanske kommer att vara avklarade inom kort. Det handlar om EU:s regelverk. Hur ska EU styras? Hur ska EU finansieras? Vi behöver göra en

del reformer för att göra EU mer modernt och mer anpassat till hur det ser ut i dag.

Det finns en massa angelägna frågor som Kenneth Forslund och riksdagen ägnar stor del av sin tid åt. Det gör också jag och våra kommun- och landstingspolitiker i landet.

Man måste hela tiden fundera på om EU är den rätta nivån att diskutera på. Det finns risk för att vi annars lägger så mycket krut på frågor som avgörs bäst i kommunerna, riksdagen eller till och med hemma vid köksbordet att vi tappar fokus, kraft och energi för de riktigt stora gränsöverskridande frågorna.

Sverige ska tillhöra EU:s kärna. Absolut. Jag kanske inte nämnde det i detta tal. Jag har nog nämnt det i alla andra, så det kanske fanns behov av vissa retoriska förnyelser, men det betyder ingen ändring i politiken.

Vi menar att vi ska vara aktiva och pådrivande. Vi ska komma med förslag tidigt i debatten och alliera oss med länder och andra EU-institutioner. Vi ska också vara aktiva när det gäller förankringen av EU-medlemskapet, vilket också Kenneth Forslund talade om, och söka stöd hos svenska folket, söka dialog och visa på hur EU-medlemskapet påverkar oss på olika nivåer och vilket samband det finns mellan hur vi agerar nationellt och på EU-nivå.

Anf. 21 KENNETH G FORSLUND (s) replik:

Herr talman! Jag är medveten om att det var många frågor, men du får ju ännu en möjlighet att svara.

Färre och genuint gränsöverskridande områden handlade det om. I den uppräkningslista som Cecilia Malmström och regeringen gör tar man inte konkret upp frågan om jobben. Hur kan vi klara frågan om arbete i framtiden i en globaliserad ekonomi utan att samarbeta med andra länder i EU om arbetsmarknadsfrågor, och hur ska vi skapa tillväxt och nya jobb? Det måste rimligen finnas med på listan.

Att Sverige ska tillhöra EU:s kärna och vara aktivt, ställa förslag, skapa kontakter och vara pådrivande är en bra fortsättning på det arbete som har utförts under lång tid. Sverige är en del av EU:s kärna, menar jag. Cecilia Malmström har i andra debatter försökt bygga bilden av och skapa poäng på att vi nu ska komma in och vara en del av EU:s kärna. Vi är redan där. Det är bra om Cecilia Malmström och den borgerliga regeringen ser till att vi fortsätter att vara där. Då har vi en hel del att samarbeta om.

Jag delar Cecilia Malmströms uppfattning att det är viktigt med diskussionen i Sverige om EU-politiken, EU-medlemskapet och EU-frågorna, men jag förstår inte varför den här regeringen har monterat ned resurserna till det för olika organisationer som har ägnat sig åt det utan att ersätta det med något annat. Att saker byter skepnad är jag helt bekväm med, men när man avskaffar saker och inget nytt kommer blir jag orolig.

Hur är det? Ställer Cecilia Malmström och den borgerliga regeringen upp på tanken om ett socialt Europa?

Anf. 22 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik:

Herr talman! Det är naturligtvis jätteviktigt att vi samarbetar om jobben. Som jag sade i mitt inledningsanförande är EU vår hemmamarknad. Vår ekonomiska utveckling är beroende av vad som händer där. I Lissa-

bonstrategin och den inre marknaden som är en av prioriteringarna ingår naturligtvis jobben. Det handlar om att utveckla Lissabonstrategin, att förbättra den inre marknaden och att få bort en massa hinder som finns där i dag. Det handlar om regelförenkling, förbättring av infrastruktur, forskning och så vidare. Det handlar om frihandel och tjänstedirektivet. Allt detta som vi gör tillsammans gör vi för att stärka den ekonomiska utvecklingen i hela EU och för att garantera jobben. Man behöver naturligtvis göra en hel del på nationellt plan också. Det kan vi debattera i ett annat sammanhang.

Kenneth Forslund frågade mig vilket Europa jag vill se – krämarnas eller folkens. Jag vill se medborgarnas Europa. I det ingår att försöka underlätta vardagen på de sätt som vi har talat om och långsiktigt se till att Europa spelar en viktig roll när det gäller att bekämpa miljöhoten, spela en roll i de globala frågorna, bekämpa brottslighet och så vidare.

Många sociala frågor är av den karaktären att de bör avgöras nationellt. Vi har lite olika system i Europa och så bör det vara. Det ingår där emot i Lissabonstrategin också en social dimension, som Kenneth Forslund väl känner till. Den ser till att man inte ska diskrimineras när man rör sig mellan länder, att man får ta med sig ett antal förmåner från hemlandet och så vidare.

Den sociala dimensionen är ett uttryck som tolkas olika i olika länder. Den har sin plats i EU-samarbetet, men är i huvudsak en nationell fråga.

Anf. 23 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Jag observerar att ingen i majoriteten någon gång under sina 28 minuters talartid har nämnt EU:s relationer till den palestinska myndigheten. Jag tycker att det är väldigt synd att vi inte utnyttjar detta tillfälle för att diskutera denna fråga. Tiden börjar nämligen rinna ut för samlingsregeringen. Om vi skjuter fram diskussionen om denna fråga till hösten kan det mycket möjligt vara så att vi har försuttit vår möjlighet.

Den avvaktande inställning som EU har haft i frågan är i realiteten i dag en fortsatt isolering av den palestinska myndigheten. Det är det som det de facto betyder på marken. Och det har satt en oerhört hård press på samlingsregeringen som vi redan nu ser börjar krackelera i kanterna, och det är oerhört oroväckande eftersom vi vet att alla alternativ till den nuvarande demokratiskt valda samlingsregeringen är sämre.

När vi diskuterar den palestinska myndigheten och EU brukar det lyftas fram att EU ger ett omfattande humanitärt bistånd till den palestinska myndigheten. Det är helt sant. Men humanitärt bistånd kan aldrig ersätta en fungerande offentlig sektor eller ett fungerande samhällssystem. Därför är det så avgörande att man får i gång ett budgetbistånd och att det kan återupptas så fort som möjligt för att man ska kunna betala ut löner till de anställda och för att man ska kunna bygga upp samhällsstrukturer inom den palestinska myndigheten.

Den norska regeringen har visat att det går att föra en annan politik mot den palestinska myndigheten. Man valde omgående efter att samlingsregeringen bildades att totalt normalisera förbindelserna med den palestinska myndigheten. Varför kan inte EU följa Norges exempel, eller anser statsrådet att den isolering som vi har sett sedan i januari förra året har varit framgångsrik?

Anf. 24 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik:

Herr talman! Det är en jätteviktig fråga, Hans Linde, som vi verkligen skulle kunna diskutera hela förmiddagen här. Situationen i de palestinska områdena är naturligtvis dramatisk. Den sociala situationen och den humanitära situationen är mycket allvarlig. Men det pågår också intensiva ansträngningar både från EU, kvartetten och från svensk sida. Utrikesministern var nyligen där, biståndsministern har precis kommit hem, och utrikesministern åker dit igen denna vecka eller nästa vecka för att diskutera situationen. Sverige är alltså mycket aktivt i detta sammanhang, och Sverige är också en mycket stor biståndsgivare på den humanitära sidan.

EU har ställt krav på regeringen – det är de tre krav som man ställer på Hamas – att erkänna Israel, att ta avstånd från våld och att acceptera ingångna avtal. Och i väntan på detta försöker man ha diskussioner med de andra ministrarna i samlingsregeringen men inte direkta kontakter med Hamas. Det är en gemensam EU-linje. Och om vi ska kunna påverka i denna fråga tror jag att det är oerhört angeläget att alla EU-länder har samma linje eftersom vi då kan påverka bättre.

Det förekommer också intensiva diskussioner med den israeliska regeringen. Frågan är känslig och diskuteras naturligtvis i Israel. Israels regering är just nu ganska svag, och det finns en inrikespolitisk turbulens där som naturligtvis inte förenklar situationen. Men vi har framfört det väldigt tydliga budskapet att det är viktigt att den israeliska regeringen också fördjupar dialogen med den palestinska samlingsregeringen, eller i alla fall med vissa ministrar.

Sverige är alltså inte passivt, och EU är inte passivt. Vi är synnerligen aktiva och försöker hitta olika sätt att komma runt detta och underlätta den fruktansvärda situation som råder i Gaza och på Västbanken. Samtidigt kan vi inte byta strategi utan att Hamas tar steg framåt på dessa tre punkter.

Anf. 25 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Jag betvivlar inte att den svenska regeringen är aktiv i frågan. Jag vet att Carl Bildt reser vitt och brett över världen, inklusive de palestinska områdena. Men detta resande påverkar ju inte fakta på marken. Isoleringen fortsätter ju månad ut och månad in, och tiden börjar rinna ut. Man börjar förlora den möjlighet som man fick.

Precis som statsrådet har jag en bakgrund på den statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet. Och en av de saker som jag lärde mig på Göteborgs universitet var att inte lita på andrahandskällor utan att alltid söka förstahandskällan. Jag tror att det på många sätt gäller också inom utrikespolitiken. Det är alltid bättre att tala direkt med parterna och att alltid ha en dialog och utnyttja den dialogen för utbyte och påverkan.

Statsrådet lyfte fram de tre kraven. Jag tycker att det skulle vara positivt och bra om den palestinska myndigheten uppfyllde de tre kraven. På samma sätt tycker jag att det skulle vara oerhört positivt om Israel uppfyllde dessa tre krav. Men samtidigt som man ställer krav och isolerar den palestinska myndigheten ställs det inga liknande krav på den israeliska regeringen. Jag tycker att det ger en mycket märklig signal till Mellanöstern.

Prot. 2006/07:118

1 juni

*Berättelsen om
verksamheten i
Europeiska unionen
under 2006*

Samtidigt som vi har en isolering av den palestinska myndigheten har vi ett av de mest gynnsamma handelsavtalen med Israel. När man lyfter fram handelsavtalen i detta sammanhang brukar regeringen alltid, och jag vet att även statsrådet har gjort det, lyfta fram behovet av dialog. Vi ska ha ett handelsavtal med Israel för att det ska ge oss en dialog. Och visst är det bra att vi har en dialog, och det skulle vara bra om vi hade en dialog med alla parter och inte bara med en. Men genom att vi importerar frukt från Israel ger det inte per automatik en dialog. Och dialog kräver inte heller att man importerar frukt från ett visst land, utan det skulle finnas goda möjligheter att ställa likvärdiga krav på den palestinska sidan och på den israeliska sidan. Men det gör man tyvärr inte i dag. Och det gör att både Sverige, EU och EU:s medlemsstater förlorar trovärdighet att agera i Mellanöstern.

Anf. 26 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik:

Herr talman! Jag betvivlar inte på något sätt Hans Lindes engagemang i denna fråga. Jag har tidigare hört honom diskutera i denna kammar. Det är en oerhört viktig fråga. Men engagemang kan ta sig uttryck på olika sätt. Carl Bildt reser ju inte för att så att säga samla bonuspoäng, utan han reser dit med ett syfte. Han träffar ledamöter från den israeliska regeringen, och han träffar nyckelpersoner inom den palestinska myndigheten. Vi för dialog med olika typer av organisationer och representanter från det civila samhället. Och biståndsministern var, som sagt, nyligen där på en lång resa, och hon har också rapporterat om sina intryck för den övriga regeringen. Både hon och alla vi andra är otroligt medvetna om den mycket dramatiska situationen som gäller på det humanitära området.

Men dialog är det enda sättet. Vi trycker på och försöker få parterna att närma sig varandra. Vi försöker få till stånd och stödja Mahmud Abbas ansträngningar att hålla ihop landet och undvika att motsättningarna inom de palestinska områdena eskalerar alltför mycket. Vi försöker stötta på olika sätt genom de bistånd som vi har och genom att se hur vi kan gå vidare med detta.

Samtidigt kan vi inte vika från de krav som vi har ställt på Hamas, som faktiskt är en terrorstämplad organisation. Det finns naturligtvis olika krafter inom Hamas, men det är en terrorstämplad organisation. Den måste erkänna Israel, den måste ta avstånd från våld, och den måste acceptera ingångna avtal och en tvåstatslösning. Och vi måste kunna se framgång på dessa områden innan vi kan närma oss. Men dialogen fortsätter, Sverige är oerhört aktivt och EU är också oerhört aktivt. Vi är medvetna om att klockan tickar och hoppas att vi ska kunna nå framgång under våren och sommaren.

Anf. 27 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag återkommer till de ungdomar som vi hade ett seminarium med en hel dag. Vi gjorde en sammanställning av de frågor som ungdomar tycker att EU ska syssla med, och vi lovade att förmedla den vidare. Vi gav den till vår EU-parlamentariker som faktiskt också var med men också till andra som jobbar med EU-frågor. Och ungdomarna från Borgarskolan i Gävle tyckte att miljöfrågor är det som EU ska syssla

med. Det var en lång radda med kryss för just det, och det var väldigt få kryss för annat.

Då kommer vi till det som ni talade om, nämligen att man ska koncentrera sig på färre och genuint gränsöverskridande frågor. Och statsrådet talade om miljö och klimat. I detta fall är EU en väldigt viktig aktör på den globala arenan. Och även Miljöpartiet tycker att det är helt okej med överstatliga beslut på miljöområdet men att de helst ska vara globala. Nu har vi EU, och vi får nöja oss med det så länge. Men helst skulle vi vilja att de nådde ännu längre. Ett sådant exempel är Reach, som borde vara på global nivå. Vi tycker att Reach, som träder i kraft i dag, säger statsrådet, är väldigt urvattnat i förhållande till det förslag som förelåg från början. Men det är i alla fall någonting.

Men det räcker inte att EU tycker en massa saker och får in en massa vackra fraser i dessa dokument. Sedan ska de också genomföras på nationell nivå. Och energipolitiken är i huvudsak en nationell fråga, även om EU nu har en massa idéer om att vi ska ha en gemensam energipolitik som ska utvecklas si och så och att det ska vara si och så mycket förnybar energi, när medlemsländerna faktiskt inte lever upp till detta. Då undrar jag: Tänker den svenska regeringen vara pådrivande i arbetet att verkligen se till att länderna minskar sin andel fossila bränslen?

Anf. 28 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik:

Herr talman! Det är roligt att Miljöpartiet, som egentligen vill att vi ska lämna EU, tycker att vi när vi nu är med där ska fatta mycket överstatliga beslut på miljöområdet. Det håller jag med om. Naturligtvis är det så. Själva poängen med att fatta överstatliga beslut är ju att varje land tvingas att leva upp till det som har bestämts och att man därigenom kan gå fram.

EU har varit väldigt framgångsrikt på miljöområdet. Men jag kan hålla med Bodil Ceballos om att vi på många områden borde ha gått ännu längre. Trots allt är det en historisk framgång. Att Kyotoprotokollet över huvud taget finns beror på EU. EU har via olika sändebud, kommissioner och medlemsländer aktivt arbetat för att få med så många länder som möjligt på tåget men inte lyckats nå ända fram. Ändå är det nu många länder som är med.

Vi har också tagit på oss att vara väldigt aktiva för att få till stånd ett nytt Kyotoprotokoll, eller vad som nu kan komma, som jag inledningsvis redogjorde för.

På toppmötet i mars fattade vi ett antal bindande långsiktiga beslut om hur vi ska arbeta både när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser och när det gäller övergången till förnybar energi.

Men det är inte, precis som Bodil Ceballos säger, bara vackra ord som räknas, utan nu måste vi också leverera. Jag tror att det konkreta arbetet inom EU under de närmaste åren kommer att vara väldigt fokuserat på att just hitta det konkreta och att enas om detta. Det är inte enkelt. Det är i stället svårt. Men det måste vi göra. Det handlar om en massa olika verktyg som man får utvärdera för att se hur de gemensamt kan användas inom EU och vilka som kan användas nationellt.

Andreas Carlgren har väldigt tydligt sagt att Sverige kommer att vara *mycket* pådrivande i frågan och kan till och med tänka sig att gå före när

Prot. 2006/07:118
1 juni

*Berättelsen om
verksamheten i
Europeiska unionen
under 2006*

det gäller vissa områden. Jag är säker på att han kommer hit till kammaren och redovisar de olika mer konkreta frågorna.

I dag har vi, som sagt, Reach. Det är bra att det gäller. Men visst hade det kunnat gå ännu längre. Det är ändå en historisk framgång att vi kan få kunskap om farliga kemikalier och att vi successivt kan byta ut dem mot mindre farliga.

Jag delar helt uppfattningen att bland annat det här är vad ungdomar vill att EU ska göra, att det här är något som vi oerhört mycket måste arbeta med för att se till att de vackra målsättningarna också blir konkret handling.

Anf. 29 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag sade inte att vi vill att man ska fatta många överstatliga beslut. Faktum är att man har tagit en del överstatliga beslut som inte har varit bra för vår del, medan andra överstatliga beslut som man tagit har varit väldigt bra. I det stora hela har många beslut på miljöområdet varit positiva för miljön eftersom andra länder därmed tvingats att höja sina ambitioner, som varit väldigt låga.

Du svarar delvis på frågan om att gå före och säger att vår miljöminister säger att vi ska gå före.

Jag återkommer till frågan om gasledningen. Om vi ska gå före när det gäller att fasa ut de fossila bränslena för att få in de förnybara är alla dessa gasledningar inte den bästa vägen att gå. Där har regeringen nu en väldigt stor möjlighet. Vi har ju inte börjat bygga de här gasledningarna ännu, utan vi hänvisar till förstudier om alternativa dragningar etcetera.

Men de miljökonsekvensbedömningar som ska göras kan inte baseras på en förstudie, utan det måste göras riktiga bedömningar med alternativa lokaliseringar och så vidare eftersom gasen är ett alternativ under en kort tid – inte för 50 år framöver – för att minska våra koldioxidutsläpp. Jag tror att det är viktigt att ni har med er det i diskussionerna.

Att bygga oss fast i en ledning där gas behöver transporteras i ungefär 50 år framöver gör det mycket lättare. Det kommer inte att vara så att man, om vi har den här ledningen, i stället hittar något annat energislag, utan då kommer gasen att användas. Vi måste alltså hitta ett sätt att stoppa gasledningen, särskilt på sjöbotten. En landbaserad dragning kan plockas bort lite snabbare. Det kostar inte lika mycket att bygga en sådan, och den behöver vi inte ha lika länge.

Hur tänker regeringen agera i frågan om gasledningen? Det vill jag veta.

Anf. 30 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik:

Herr talman! Sverige har inga planer på att vi ska ansluta oss till en gasledning i Östersjön, utan gasledningen byggs av Nord Stream, ett ryskt och tyskt konsortium. Tyskland har fattat det beslutet för att diversifiera sitt energibehov. Gas är förvisso ett fossilt ämne men betydligt bättre än den brunkol som man är alltför beroende av i Tyskland. Gasen är alltså i alla fall mer miljövänlig även om den är ett fossilt bränsle. Man har lämnat in en ansökan om att få undersöka förutsättningarna för detta, något som beviljades av den förra regeringen när det gäller det här förslaget. Den frågan fick vi så att säga ärva.

Det finns väldigt klara internationella regler om detta. Det är tillåtet att lägga gasledningar på botten; så är det. Det finns redan en massa gasledningar i världen, och antagligen kommer det att bli fler.

Vad vi har att pröva, eftersom gasledningen kommer att gå genom svensk ekonomisk zon – inte på svenskt territorium – är ett antal miljökonventioner som är tillämpbara såsom Esbokonventionen, kontinentalsockelkonventionen och så vidare. Det är det vi prövar. Det gör också andra länder runt Östersjön som är berörda.

Från svensk sida har naturskyddsmyndigheten samlat in de olika bedömningarna som just nu sammanställs och som ska redovisas för regeringen så att vi kan titta på dem. Utifrån det får man se vilka kraven är när det gäller ytterligare konsekvenser och när det gäller miljöanalyser som ska göras. I det sammanhanget återkommer vi säkert ganska snart till det.

Det finns dock inga möjligheter att bara på politisk grund eller därför att vi inte gillar det stoppa en sådan här gasledning. Man har rätt att lägga gasledningar på Östersjöns botten under förutsättning att ett antal villkor uppfylls. Det är just de villkoren som vi nu granskar.

En formell ansökan om detta har inte inkommit till regeringen så vi har inget ärende på bordet ännu, utan det gäller just förarbetet som också görs i samtliga andra länder runt Östersjön som är berörda.

Anf. 31 MAX ANDERSSON (mp):

Herr talman! I dag är det på dagen två år sedan det holländska folket röstade nej till EU-konstitutionen. Jag är förvånad över att ingen så här långt här i dag har hyllat det holländska folket för detta.

Holländarna förtjänar gratulationer och ett stort tack för en stor och väldigt viktig insats för EU-ländernas demokrati. De har gett oss två års andningspaus, en andnings- och tankepaus som tyvärr inte har utnyttjats som den kunde ha utnyttjats. Ändå har det varit en stor framgång både för den EU-kritiska rörelsen och för Europas demokratier.

Jag har inte haft möjlighet att ta repliker här – så är det när man står sist på talarlistan – men jag skulle vilja recensera dagens debatt lite grann. Jag tycker att det har varit en bra och intressant debatt. Men den har väl inte så våldsamt mycket handlat om regeringens skrivelse om verksamheten i Europeiska unionen under det föregående verksamhetsåret som den skulle ha kunnat göra.

I stället har det till stora delar blivit en repris på den gamla favoriten ja eller nej till EU. Jag har tappat räkningen på hur många gånger jag på sistone hört svenska EU-hängare säga att det måste bli ett slut på debatten om ja och nej.

Att döma av de inlägg som jag fått höra från de EU-anhängare som just nu befinner sig här i kammaren delar i varje fall inte de den åsikten, för de bedriver sin gamla fina ja-propaganda om att vi nu måste älska EU och missionera för EU. Det gör man lika intensivt som om vi hade haft folkomröstning, vilket jag i och för sig tycker är trevligt.

Miljöpartiet förespråkar naturligtvis ett utträde ur EU. Vi har alternativ på olika områden, men jag känner att det inte är det som vi ska ha debatten i dag till.

I den här debatten hade jag tänkt tala en hel del om EU-konstitutionen. Men den 19 juni ska vi ju här i kammaren ha en stor debatt om

EU-konstitutionen. Förhoppningsvis har vi då på våra bord ett förslag som vi säkert fått flera timmar på oss att läsa innan vi tar den debatten. Därför tänkte jag vänta med att debattera sakinnehållet i den nya EU-konstitutionen eller, som jag brukar säga, EU-konstitutionens nya kläder. Jag tänker alltså vänta med den debatten till den 19 juni och i stället säga några ord om processen.

Vi har haft två år – två år och tre dagar om man räknar från Frankrikes folkomröstning – på oss att debattera hur vi ska göra i stället med frågan om EU:s fördrag. Det som kommer nu är i substansen exakt det samma som det som en gång har blivit nedslaget i två olika folkomröstningar. Det är dåligt utnyttjande av tiden. Det är i alla fall det som man får höra förhoppningsvis kommer att komma innan riksdagen ska debattera den 19 juni.

Vi i Miljöpartiet har tyckt att man borde ha haft en seriös debatt kring de här frågorna. Man borde ha öppnat upp processen igen och låtit alla nuvarande medlemsländer vara med fullt ut i processen och diskussionerna om hur fördraget ska se ut. Man borde ha haft ett nytt konvent och debatterat förutsättningslöst i stället för att debattera frågan om hur vi ska göra så små ändringar på det formella planet som vi kan komma undan med. För det är den diskussionen som, vad jag förstår, har förts mellan EU:s regeringar.

Jag kan också konstatera att regeringen tyvärr inte lever upp till sin vackra målsättning om ett smalare men vassare EU. Man har inte gjort någonting i förhandlingen om konstitutionen för att få till stånd ett smalare men vassare EU.

Kenneth G Forslund var orolig tidigare i dag och talade om en ohelig allians mellan alliansen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Jag kan lugna Kenneth G Forslund genom att säga att det inte verkar som att regeringen menar allvar med sitt tal om att begränsa EU:s makt. Om de hade menat allvar med det tror jag att de hade försökt göra någonting. Det har de tyvärr inte gjort.

Om det är så att det är en ohelig allians om vi är överens med alliansen på någon enstaka punkt, hur ohelig är då inte Socialdemokraternas allians med alliansen i EU-frågan, Kenneth G Forslund? I praktiken driver ni ju samma politik.

Jag vill återgå till det här med kärnan. Det sägs att Sverige ska tillhöra EU:s kärna. Jag har aldrig riktigt begripit exakt vad det är som menas med den metaforen från regeringens sida.

I en clementin är en kärna något som är lite problematiskt och i vägen och som man spottar ut. Jag tror inte att det är det som regeringen menar med att de ska vara EU:s kärna. Men vad är det de menar? Det har aldrig ordentligt förklarats.

Att tillhöra EU:s kärna – om man nu vill det, det tycker jag inte att vi ska – innebär, som jag tolkar det, att man av andra EU-länder uppfattas tillhöra EU:s kärna, det vill säga att man går i bräsch för att skapa ett Europas förenta stater, även om man kanske inte vill kalla det just så. Det handlar om att verka för att vi ska vara med i EMU, att vi ska vara med i det gemensamma europeiska försvar som växer fram och att vi ska driva på för att flytta mer makt till EU.

Om man gör det är man definitivt en del av EU:s kärna. Och det tycker jag definitivt att Sverige inte ska vara. Så länge vi är kvar i EU ska

vi vara aktiva och påverka, vilket vi gjort på ett väldigt bra sätt de senaste åren, visar statsvetenskapliga undersökningar. Men för oss i Miljöpartiet är det viktigare vilken politik Sverige driver och att den stämmer överens med vad svenska folket tycker. Det är enormt mycket viktigare än att bli betraktade som EU:s kärna.

Jag vill mycket kort säga en sak om fiskepolitiken. Bodil Ceballos har redan talat om denna. Vi ser ett problem inom EU: skillnaden mellan de vackra orden å ena sidan och den sjaskiga verkligheten å den andra. Läs betänkandet! Där står det saker som att syftet med avtalen i EU:s fiskepolitik är att EU:s fiskeflotta ska få tillträde till överskottsbestånd av fisk i tredjeländers vatten och främja ett ansvarsfullt och hållbart fiske i dessa vatten. Det är de vackra orden. Men verkligheten stämmer inte alls överens med dem.

Anf. 32 KENNETH G FORSLUND (s) replik:

Herr talman! Max Andersson beskriver det här som en ja–nej-debatt. Riktigt så har väl inte jag upplevt den här morgonen och förmiddagen, men låt vara.

Max! Man måste inte älska EU. Det är inte det som det går ut på. Det handlar om att vi behöver ta ansvar för innehållet. Vad ska EU göra? Hur ska det ske och med vilka?

Du framhöll att ni som miljöpartister vill att Sverige ska träda ut ur EU. Sedan skyndade du dig att säga att det inte är det den här debatten ska handla om. Det du sade var kort sagt att du inte heller i den här debatten vill försöka berätta om hur Miljöpartiets alternativ till EU-samarbete ser ut. Det vill ni väldigt sällan, för att inte säga aldrig. Jag har aldrig lyckats få någon att riktigt beskriva hur det där miljöpartistiska alternativet till EU-samarbete ser ut.

Jag tycker att det är en relevant fråga i en sådan här debatt. Men om nu inte Max Andersson tycker att det är det debatten ska handla om är jag beredd att öppna min kalender: så när som på mina barns födelsedagar är jag beredd att komma vilken dag som helst när den debatten hålls och miljöpartister är med och vill svara. Svara då också gärna på frågan hur vi i Europa ska samarbeta för att lösa problem och utmaningar när det gäller att skapa jobb i en globaliserad värld, att rädda miljön och att skapa ett socialt Europa. Ta gärna med det på dagordningen till debattinbjudan, Max Andersson!

Underskatta inte den borgerliga regeringen och deras iver att förändra EU-samarbetet. Det här med EU är trögrörlig materia – på gott och ont. Det går inte lika fort att förändra kursen i EU som att försämra a-kassan, införa hushållsnära tjänster och ta bort förmögenhetsskatten.

Anf. 33 MAX ANDERSSON (mp) replik:

Herr talman! Nu har jag bara två minuter, vilket är en ganska kort tid för att förklara alternativet till EU på olika håll och kanter. Jag tror att jag ska nöja mig med att säga att det låter som en väldigt intressant inbjudan till att diskutera frågan. Under min tid som aktiv EU-motståndare har jag alltid upplevt att det varit ett stort problem att EU-anhängare inte vill ta debatter. Man kan få dem till att säga ja, men de har en tendens att backa ur i sista stund, ungefär som borgerliga ministrar brukar backa ur från alla olika debatter som de anmäler sig till.

Prot. 2006/07:118
1 juni

*Berättelsen om
verksamheten i
Europeiska unionen
under 2006*

Jag har inga barn vars födelsedagar jag inte vill ha någon debatt på, men julafton och midsommarafton vill jag inte ha debatt på, om det är okej. Samma sak gäller nyårsafton. Men du är varmt välkommen till Göteborg! Jag åker också gärna till någon annan plats som du finner lämplig, så att vi kan ta den debatten. Det är jättebra.

Om du vill läsa på lite om vad jag tycker kan jag rekommendera min blogg, maxandersson.blogspot.com, där jag har skrivit en hel del av de här sakerna. Nu fick jag in lite reklam också.

Kenneth G Forslund säger att det här inte har varit en debatt mellan ja och nej och att man inte måste älska EU. Var du så upptagen med att föra anteckningar under Alf Svenssons och Walburga Habsburg Douglas inlägg att du inte hörde dem? Jag tycker att det är en ganska rättvisande beskrivning av det här.

Anf. 34 KENNETH G FORSLUND (s) replik:

Herr talman! Max Andersson och jag må ha olika recensioner av vad dagens debatt har handlat om hittills.

Med enkel matematik konstaterar jag sammanfattningsvis att vi har 360 dagar på ett år tillgängliga för den här debatten. Jag ser fram emot att hålla den, gärna i Göteborg – det är en utmärkt plats.

Men vad är egentligen Miljöpartiets alternativ? Kan vi få någon liten kort skymt av vad vi ska ha i stället? Det kan ju inte vara så att ändamålet enbart är att Sverige ska gå ur EU. Poängen måste ju vara att ni vill ersätta det med någonting annat. Jag är också kritisk till EU och mycket av det som sker där, på samma sätt som jag är kritisk till hur saker och ting sker i FN och en del saker som FN gör. Jag vill inte att Sverige ska gå ur FN för det, lika lite som jag vill att Sverige ska gå ur EU. Jag vill att vi ska förändra och förbättra båda organisationerna. Jag antar att även miljöpartister har en kritik mot FN, men jag har aldrig hört er säga att Sverige ska gå ur FN.

Men låt oss nu begränsa oss till frågan: Vad är alternativet till ett svenskt EU-medlemskap för Miljöpartiet? Hur löser vi frågorna om jobben, miljön och det sociala Europa?

Du sade tidigare att socialdemokratin är i en ohelig allians med alliansen och att vi har samma EU-politik. Det har vi inte, och jag tror att det kommer att bli mer och mer tydligt under mandatperioden att vi inte har det. Det som förenar oss är medlet, tron på att EU faktiskt är ett bra verktyg att använda för att genomföra politik, men vi är oeniga om innehållet och vad vi ska använda verktyget till. Där finns det stora skillnader, menar jag, mellan socialdemokratin och alliansen. De kommer att synas mer och mer under mandatperioden. Det är jag övertygad om.

Anf. 35 MAX ANDERSSON (mp) replik:

Herr talman! Det räcker inte med att tro att EU är ett bra verktyg. Man måste också försöka utvärdera om det verkligen är ett bra verktyg. Ett verktyg är bara ett verktyg. Det finns också en hand som håller i det.

Jag tror inte att det är en bra idé att försöka skapa ett socialt Europa av socialdemokratisk modell tillsammans med Sarkozy och Merkel. Jag tror att det kan bli väldigt svårt. Jag vill bolla tillbaka den frågan till Kenneth G Forslund. Hur tror han att det ska vara möjligt att skapa ett

socialdemokratiskt, socialt Europa tillsammans med regeringar som är borgerligt dominerade?

När det gäller Miljöpartiets alternativ till EU vill jag säga något grundläggande och mycket kort. På 1 minut och 14 sekunder blir det naturligtvis ganska översiktligt. Vi måste kunna handla med våra grannländer. Vi måste kunna samarbeta med våra grannländer på samma sätt som Norge, Island och Schweiz redan gör utan att vara med i EES-avtalet. Det fungerar alldeles utmärkt.

När det sedan gäller demokratin vill jag säga att om vi inte är med i EU har vi möjlighet att bestämma saker och ting själva. Vi har en mycket större möjlighet än vad vi har om vi har 1,9 procent av rösterna i EU:s ministerråd, vilket vi får med EU-konstitutionen. Vi får mindre inflytande över Portugal och Bulgarien, men vi får mer inflytande över Sverige. Det är en del av Miljöpartiets politik.

De globala miljöproblemen måste lösas i globala forum. Det finns en del saker som kan lösas på EU-nivå, och det är positivt. Det finns också tillfällen när EU hindrar oss från att gå före med lösningar på EU-nivå, och det är negativt. Det är lite mer komplicerat än vad vi har tid att gå vidare med just nu, men det här var i alla fall en ansats till att förklara Miljöpartiets politik.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 8 §.)

6 § Sveriges politik för global utveckling och bistandsfrågor

Föredrogs
utrikesutskottets betänkande 2006/07:UU8
Sveriges politik för global utveckling och bistandsfrågor (skr. 2005/06:204).

Anf. 36 HANS LINDE (v):

Herr talman! Vi har i dag att debattera ett betänkande som behandlar skrivelsen *Sveriges politik för global utveckling*. Men det här är inte bara en recenserande och bakåtblickande debatt. Betänkandet behandlar även en rad motioner med förslag på hur det svenska utvecklingssamarbetet ska kunna utvecklas. Det är en rimlig ordning att vi använder detta tillfälle att utifrån tidigare förda politik kunna föreslå förändringar och reformer. Jag kommer i mitt anförande att fokusera på två områden där svensk utvecklingspolitik är i behov av reformer. Jag vill därför inledningsvis yrka bifall till reservationerna 1 och 3.

Svenskt utvecklingssamarbete utgår i dag från två perspektiv som ska genomsyra allt arbete på området, ett rättighetsperspektiv och de fattigas perspektiv på utvecklingen.

Men fattigdomen är aldrig könlös. Orättvisor, förtryck och kränkningar av de mänskliga rättigheterna tar sig olika uttryck och sker i olika omfattning beroende på om man är man eller kvinna. 21 länder kommer troligtvis inte att till 2015 uppfylla millenniemålet om att flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att gå i skolan. Minst 120 miljoner kvinnor i världen saknar möjlighet att använda preventivmedel eller

Prot. 2006/07:118
1 juni

*Berättelsen om
verksamheten i
Europeiska unionen
under 2006*

*Sveriges politik för
global utveckling och
bistandsfrågor*

annan familjeplanering. De saknar helt enkelt rätten att bestämma över sina egna kroppar. 99 procent av världens samlade förmögenheter ägs av män, och 90 procent av inkomsterna tillfaller män.

Dessa problem är inga särfrågor. De utgör konkreta hinder för utveckling och demokratisering. De 400 flickor och kvinnor som dör varje dag på grund av osäkra aborter hade behövts i utvecklingen av sina länder. Och hur ska ett land demokratiseras om stora grupper av kvinnor och flickor aldrig får rätten att lära sig läsa och skriva?

Att avskaffa könsdiskrimineringen är ett arbete inom de mänskliga rättigheterna. Flera studier visar att ökad jämställdhet medför stigande produktivitet och ökad välfärd. Kvinnors och mäns lika tillgång till utbildning och samma möjligheter till arbete är grunden för en hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling.

I dag står jämställdhet som ett av åtta huvuddrag, underordnade de två perspektiven inom svensk utvecklingspolitik. Vänsterpartiet ser att det finns en stor risk med detta, nämligen att frågor om kvinnors rättigheter och möjligheter blir en särfråga, en underordnad fråga. För att jämställdhetsfrågor ska garanteras det utrymme som är nödvändigt om vårt utvecklingssamarbete ska vara framgångsrikt behöver de tydligare lyftas fram. Ett könsmaktsperspektiv behöver genomsyra allt utvecklingssamarbete, och därför föreslår Vänsterpartiet att det ska finnas ett könsperspektiv i samtliga strategier och förslag som läggs fram i kampen mot världsfattigdomen.

Herr talman! De åtta millenniemålen som världen enats om är den kanske viktigaste målsättningen i världen i dag. Skulle millenniemålen uppfyllas skulle det innebära att miljoner människors vardag i grunden skulle förändras. Miljoner människor skulle få möjlighet att leva värdiga liv och ta avgörande steg mot minskade klyftor och utveckling i världen.

Tyvärr är risken överhängande att millenniemålen inte kommer att uppnås. I ett flertal länder i Afrika kommer man inte att uppnå något av de åtta millenniemålen. Enligt FN skulle det kosta 900 miljarder att uppfylla millenniemålen. Då krävs det kraftiga resursöverföringar från den rika delen av världen till länderna i syd. Biståndet skulle behöva öka kraftigt från Europa och Nordamerika. Därför är det så beklagligt att regeringen under sina månader vid makten lyckats urholka det svenska biståndet med 2,2 miljarder kronor i en tid när behoven är så gigantiska.

Men det kommer inte att räcka med ett ökat bistånd för att minska fattigdomen i världen. Ökat bistånd behöver kombineras med – och jag betonar kombineras med, inte konkurrera med – kraftiga skuldavskrivningar och rättvisa handelsregler. Det sätt som EU nu försöker forcera igenom EPA-förhandlingarna med länderna i Afrika, Västindien och Stilla havet, även kallade AVS-länderna, utan att lyssna till deras kritik i tillräckligt stor utsträckning inger oro.

I betänkandet beskrivs skuldsättningen i syd som ett mindre problem. Jag tror att många länder har svårt att ställa sig bakom den beskrivningen. I dag uppgår de fattiga ländernas samlade skuld till 500 miljarder amerikanska dollar. Det är mångdubbelt den summa samlat bistånd som vi i dag ger.

Som på så många andra områden när det gäller bistånds- och utrikespolitik har vänsterregeringen i Norge agerat som ett föredöme. Den norske biståndsministern Erik Solheim beslutade förra året att erkänna att

Norge har ett medansvar för delar av de fordringar man har på länder i syd. Följaktligen ansåg man att Norge saknade rätt att kräva in dessa fordringar, att skulderna var illegitima. Därför beslutade den norska regeringen att ovillkorat skriva av skulder på sammanlagt 520 miljoner norska kronor utan att det belastade biståndsbudgeten.

Den norska regeringen arbetar i dag inom FN för att en skuldtribunal ska tillsättas för att just avgöra vilka skulder som kan anses vara illegitima och därför ovillkorligen borde avskrivas. En förutsättning för att Norge ska få gehör för sina krav är att fler länder stöder deras förslag.

Herr talman! Behoven av en oberoende skuldtribunal är stora. I dag utmärks de skuldavskrivningar som genomförs av ett stort mått av godtycke, och de är ofta förenade med ett antal villkor som riskerar att hota just fattigdomsbekämpning.

Efter den amerikanska invasionen fick Irak en skuldavskrivning på 80 procent genom Parisklubben. Man ansåg att det var orimligt att det irakiska folket skulle betala Saddam Husseins skulder. Samtidigt såg vi hur den nya sydafrikanska demokratiska regeringen under Nelson Mandela var tvungen att betala den gamla apartheidregimens skulder. Fortfarande är kostnaderna för amorteringar och räntor den näst största utgiftsposten i den sydafrikanska budgeten och utgör därigenom ett konkret hinder för utveckling och fattigdomsbekämpning.

Under 70- och 80-talen skedde en omfattande långivning från länder i Västeuropa och Nordamerika, inklusive Sverige, bilateralt och multilateralt. Det var en långivning som skedde utan att vi som långgivare tog vårt ansvar. Lånen gavs på lösa grunder, inte sällan till genomkorrumpade regimer och till projekt som inte hade någonting med utveckling att göra.

När många stater i syd i dag tar stapplande steg mot demokrati och utveckling gör de det tyngda av skulder som befolkningen eller de nuvarande ledarna inte beslutat om. Liberia och Demokratiska republiken Kongo är två tydliga exempel på stater där gårdagens skulder lägger orimliga bördor på dagens ledare och befolkning.

Herr talman! De frågor vi har debatterat i dag är avgörande för miljoner människor. Men samtidigt som vi står här i kammaren och debatterar detta förbereder regeringen en av de största omläggningarna av svenskt utvecklingssamarbete i modern tid. Det är ett arbete som en lång rad frivilligorganisationer starkt kritiserat för dess slutenhet och bristande transparens.

Dagens debatt skulle ha kunnat vara ett lysande tillfälle att ge svar på några av alla de frågor som finns om det pågående arbetet med land- och sektorskoncentrationen och om det svenska biståndets framtid. Det är därför att beklaga att varken biståndsministern eller två av majoritetens fyra partier står på talarlistan här i dag. Av de riksdagsledamöter som sitter i Sidas styrelse var åtminstone när debatten inleddes bara en på plats. Det är ingen positiv signal om hur det fortsatta arbetet med svensk biståndspolitik ska fortskrida.

Anf. 37 BODIL CEBALLOS (mp):

Herr talman! Sveriges politik för en global utveckling syftar till en rättvis och hållbar sådan. Den gäller för samtliga politikområden och ska bygga på insikten att nationella beslut kan ha konsekvenser för andra länders möjligheter till utveckling. Det innebär att skatteutskottet, social-

försäkringsutskottet, utbildningsutskottet, socialutskottet, försvarsutskottet, kulturutskottet etcetera ska låta den så kallade PGU:n, alltså politiken för global utveckling, genomsyra alla verksamheter.

Dock är det nog i själva verket inte så många som faktiskt gör det i sin dagliga verksamhet. När man frågar får man undvikande svar. Omfattas förresten de statliga bolagen av detta? Den frågan skulle jag vilja ställa till biståndsmministern, men hon är ju tyvärr inte här. De statliga bolagen borde ju också omfattas av detta, som jag ser det. Kan någon ge ett klart besked om detta?

Vår svenska politik ska också skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Hur ser det då ut? Bidrar vår politik till det? Kommer vår framtida politik att bidra till det? Jag tror att vi har väldigt skilda uppfattningar om detta.

Den nya biståndspolitik som vi ryktesvägen börjar skönja utformningen av i nuläget skiljer sig väldigt från den tidigare. Vi pratar om landkoncentration, färre områden, mer resurser via näringslivet och exportkrediter, eventuellt militära insatser bekostade av biståndsmedel, skuldavskrivningar, flyktmottagande etcetera.

Även om ekonomin blivit bättre i Sverige och biståndet därmed ökat blir de utbetalade beloppen lägre än de man tidigare räknat med. Vem är det då som blir utan? Vad ska Sida skära ned på när det blir mindre pengar att fördela?

Politiken för global utveckling har ju inte bara med biståndsbudgeten att göra, som jag sade tidigare. Den ska som sagt genomsyra all verksamhet. Genomsyrade den veckans debatter här i kammaren? Genomsyrar den vårt beslut att sända fler soldater till Afghanistan? Leder det till en rättvis och hållbar utveckling när vi lägger dubbelt så mycket pengar på militära insatser som på bistånd i Afghanistan? Borde det åtminstone inte vara lika mycket?

Ett mycket aktuellt ämne just nu som Hans nämnde lite i förbigående – vi har gjort upp lite grann om vem som pratar om vad i dag – är de ekonomiska partnerskapsavtalen med AVS-länderna. Dem har vi inte diskuterat särskilt mycket här i riksdagen, såvitt jag vet. Det var också det besked jag var tvungen att ge den man som kom hit från Sydafrika för några månader sedan för att diskutera EPA och dess avigsidor för de afrikanska länderna. Han var här på inbjudan av Diakonia, tror jag, och Kristdemokraterna ordnade ett seminarium här i parlamentet.

I Afrika är EPA en väldigt viktig fråga. För denna man var det väldigt svårt att förstå att vi här inte ger frågan samma dignitet och att vi inte hade diskuterat EPA här i kammaren. Varför gör vi inte det? Varför ger vi inte EPA samma dignitet som man gör i Afrika?

Om vi ska låta politiken för global utveckling genomsyra all verksamhet måste det ju också gälla regeringens agerande i EU. Bidrar då EPA verkligen till en hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning? Ställer sig regeringen den frågan i EU-kretsen?

På senare tid har vi faktiskt haft frågan på utrikesutskottets och EU-nämndens bord, mestadels på grund av att vi själva har efterfrågat det. Det var på grund av att frågan skulle upp på ett ministerrådsmöte som biståndsmministern skulle till som frågan kom upp.

Den information som vi då fick var att avtalen är utformade för att gynna de afrikanska länderna, att de är asymmetriska till förmån för Afrika, att de är WTO-kompatibla och att AVS-länderna är nöjda med avtalens utformning. Min bild är dock en helt annan. Det skulle nämligen förvåna mig oerhört mycket om det förhåller sig så att EU skriver ett avtal med Afrika där man inte själv har mest att vinna, och att det – även om det inte skulle vara så illa som jag tror – är mycket osäkert om Afrikas länder verkligen litar på att Europa inte vill lura dem igen som så många gånger förr i historien.

Även om Sverige inte varit direkt inblandat i Afrika historiskt sett har Europa onekligen inte det allra bästa ryktet. Har det kommit så mycket gott från Europa till Afrika under de sekler som har gått? Är det inte så att vi, det vill säga européerna, skott oss på Afrikas bekostnad i stället? Kan Afrika lita på Europa? Jag tror inte att Afrika gör det.

Den 24–25 maj möttes EU:s och AVS-ländernas ministrar i Bryssel för att diskutera de ekonomiska partnerskapsavtalen. Avtalen skulle kunna bli ett viktigt instrument för att bekämpa fattigdom i dessa länder, men frågan är om de i stället kommer att låsa fast Afrika i fattigdom. Det är många som befarar det, och det var också den bild som jag fick i onsdags när vi hade de afrikanska ambassadörerna på besök i utrikesutskottet. Kritiken mot EPA var kraftig och bekräftade det som vi också kunde läsa i en debattartikel i Dagen den 27 april. Där stod det: ”Sverige bör använda sitt inflytande inom EU för att få EU-kommissionen att sluta missbruka sin maktposition i förhandlingarna om handelsavtal. Det är djupt omoraliskt och oacceptabelt att förhandlarna använder löften om bistånd och hot om uteblivet marknadstillträde som påtryckningsmedel för att få de afrikanska länderna att gå med på avtalen. EU måste i stället lyssna och säkerställa att de regionala handelsavtalen verkligen gynnar en rättvis och hållbar utveckling.”

Dessa hot fick vi återigen höra talas om när vi hade ambassadörerna här på besök. Det är ur det perspektivet svårt att förstå hur biståndsmnistern kunde säga att AVS-länderna är nöjda, eventuellt bortsett från några afrikanska länder. I mina öron lät kritiken väldigt samstämmig. Ingen av ambassadörerna sade i alla fall emot.

Den kritik som framförs är följande: Kommissionen anklagas bland annat för att använda bistånd som en bricka i förhandlingsspelet på ett otillbörligt sätt. Kommissionen har avfärdat utvecklingsvänliga förslag från AVS-ländernas demokratiska institutioner och erkänner inte AVS-ländernas rätt att själva välja utvecklingsmodell. EU vill inte ha några klara referenser till utvecklingseffekter.

FN:s ekonomiska kommission för Afrika har i en omfattande studie underkänt de utvecklingspolitiska effekterna av EPA i EU:s form. Vår kommission har insisterat på att inkludera de kontroversiella så kallade Singaporefrågorna som bland annat handlar om investerares rättigheter, trots att AVS-länderna vid upprepade tillfällen har sagt att man inte vill förhandla om dessa. Över hundra länder motsatte sig detta i WTO-sammanhang. Det låter inte som ”eventuellt några afrikanska länder” i mina öron.

På vems sida står då Sverige? Står vi på de fattigas sida, på den sidan som faktiskt vill bekämpa fattigdomen, eller står vi på EU:s sida i den här frågan?

Beträffande EU:s handelspolitiska skyddsåtgärder skriver Stockholms handelskammare: "Med ena handen ger EU bistånd för att hjälpa fattiga länder att utveckla sin handel samtidigt som konkurrensen från dessa länder stävs med hjälp av subventioner, tullar och andra handelshinder." Vad säger regeringen om det här?

Jag yrkar bifall till reservation 6 under punkt 4.

Anf. 38 KENT HÄRSTEDT (s):

Herr talman! Innevarande mandatperiods första riksdagsår går mot sitt slut. När vi i dag har debatt om Sveriges politik för global utveckling och biståndsfrågor är det därför intressant att blicka tillbaka och reflektera över hur den nya regeringen och i synnerhet Moderaternas biståndspolitik har tagit form.

Det blev ju så att det var det parti i alliansen som över tiden visat minst intresse för biståndsfrågor och som rent av tycker att vi lägger för mycket pengar på utvecklingsfrågor som dessvärre fick ansvaret för de här frågorna i regeringen. Det kan inte vara lätt att hantera ett verksamhetsområde när budgeten är för liten – det är vad de flesta politiker brukar få göra – men för biståndsministern, som tyvärr inte är här i dag, är det precis tvärtom. Hon har att hantera en budget som Moderaterna tycker är för stor. Därför är det inte överraskande att detta första verksamhetsår har inneburit återkommande attacker mot biståndsbudgeten.

I höstas togs 1 500 miljoner kronor från biståndsbudgeten till skuldskrivningar. Detta var faktiskt det första den nya regeringen gjorde inom detta område, trots att övriga allianspartier före valet klart uttalat sig mot detta förfarande. Folkpartiets företrädare Birgitta Ohlsson, som är här i dag, har uttalat sig att detta var en engångsföreteelse. Det visar sig i höstens budget huruvida det var en engångsföreteelse, men jag skulle bli mycket förvånad om Folkpartiet och övriga allianspartier får något avgörande inflytande i den frågan.

Nästa angrepp på biståndet kom i vårbudgeten, då ytterligare 700 miljoner plockats ur budgeten, denna gång till flyktmottagandet. Detta fick Sidachefen att gå ut med ett pressmeddelande med kritik om hur svårt det är att bedriva verksamhet när regeringen under innevarande budgetår går in och tar tillbaka 360 miljoner, den summa som drogs från Sidas budget. Jag har nu på morgonen bett om en precisering av vilka projekt som man har dragit resurser från för att kunna återbetala de här pengarna till regeringen.

Under våren har regeringen i en rad sammanhang uttalat sig och även träffat företrädare för olika organisationer, bland annat en uppvaktande delegation från Sveriges kyrkor. Budskapet har varit klart: Sverige ska inte verka för att ändra regelverket för att öppna för bistånd för militära insatser. Trots detta, och utan förvarning eller förankring i utrikesutskottet – jag undrar faktiskt och tycker att det skulle vara intressant att få ett klarläggande av om det här verkligen var förankrat i allianspartierna – åkte regeringens representant till OECD:s Dac-kommitté, som fastställer regelverket för vad som får kallas bistånd, och drev, som enda europeiska land, frågan om och kravet på att öppna biståndet för säkerhetsinsatser.

Detta är sensationellt och avslöjar i all sin nakenhet regeringens dagordning: att öppna upp för biståndsresurser till militära ändamål. När sedan bistandsministern i andra sammanhang försöker förklara detta pratar hon om att ge möjlighet till utbildning i mänskliga rättigheter för afrikanska soldater. Men då har man läst på dåligt. Den formen av insatser ryms gott och väl inom gällande regelverk. Vi hade också på Sidas styrelsemöte på morgonen en kort diskussion om vilka saker som man faktiskt kan ha inom gällande regelverk.

Är det så att man åker ned till ett sådant möte och försöker verka för en förändring av regelverket på så lösa grunder? Nej, jag tror att det handlar om att öppna biståndet ännu mer för andra ändamål.

Det är ju så klart en lämplig dagordning om man tycker att man har fått för mycket pengar, men det vet vi ju att flera av allianspartierna inte tycker. Det måste svida i ett seniort biståndshjärta hos före detta bistandsminister Alf Svensson när han ser den här utvecklingen. Jag skulle uppskatta om Alf Svensson utvecklade lite grann hur han och Kristdemokraterna ser på att öppna biståndet för säkerhetsinsatser.

Sverige var det enda land i Europa som reserverade sig för att detta skulle ske. Länder som Danmark, Storbritannien och en rad av andra europeiska länder reserverade sig mot detta. De sade blankt nej. Sverige var det enda land som drev den här linjen i Europa. Låt oss få höra hur alliansens olika partier ser på det här! För övrigt är det beklagligt att vi inte får höra Centerns röst i det här sammanhanget i dag.

När bistandsministern i förrgår höll ett linjetal på Utrikespolitiska Institutet sade hon bland annat så här: ”Nu bryter vi upp från den passiva utbetalningspolitik som tidigare gjorde biståndet till ett bihang i Arvfurstens palats.” Det var väldigt märkligt. Ni har ju ställt er bakom så stora delar av biståndspolitikerna under de senaste åren. Hur kan ni ha ändrat uppfattning så här snabbt och tala om denna ”passiva utbetalningspolitik”? Är det verkligen alla allianspartiers politik? Det handlar i detta sammanhang inte bara om en grov missuppfattning eller stor brist på kunskap eller respekt för alla dem som jobbar med bistandsfrågorna. Är det så man ser på Sidas arbete och på alla dem som har jobbat med det svenska biståndet, att det är en passiv utbetalningspolitik? Så tror jag inte att man ser på det internationellt.

Jag har respekt för att man för en dialog och en debatt om olika inriktningar och respekt för synen på skärpning av synen på mänskliga rättigheter och demokrati. Men att Sverige över tiden skulle ha bedrivit en passiv utbetalningspolitik, det skulle jag vilja se om det är fler som skriver under på här inne.

Vi har också här under våren fått besked om hur det blir med Rysslandsbiståndet. Att vi avvecklar infrastrukturstöd till Ryssland tycker jag är både lämpligt och rimligt. Proportionerna i det stöd som vi har givit till Ryssland bör successivt minska – det är helt klart. Men är det rimligt att, samtidigt som man skickar företrädare till Anna Politkovskajas begravning och beklagar hur medietvecklingen är i Ryssland, klippa av Fojos unika samarbete med det ryska journalistförbundet, som är ett av de få journalistsamarbeten som ryska journalister har i dag.

När vi hade möte på Sida tillsammans med Gunilla Carlsson reste sig företrädarna från Fojo upp och sade: Detta innebär inte bara att vi måste

snabbavveckla. Vi kommer också att få betala skadestånd för att vi avbryter vårt samarbete i förtid.

Samtidigt som regeringen beklagar bristen på mänskliga rättigheter, ett allt hårdare medieklimat och ett hårdare klimat för enskilda organisationer för politik i Ryssland snabbavvecklar man alltså stödet till enskilda organisationer. Man snabbavvecklar och bryter av journalistsamarbetet och så vidare.

Vi måste känna efter hur vindarna blåser i våra nära grannländer. Vi måste se hur vi på bästa sätt kan bistå krafter som arbetar just för mänskliga rättigheter och demokrati.

PGU är ju ett annat område som varit på tapeten. Här var alldeles nyligen biståndsministern också ute och vädrade sina tankar i tidningen Dagen, den 25 april. Bör till exempel huvudansvaret för politik för global utveckling ligga på biståndsministern? frågar hon i tidningen Dagen.

Här skyndar flera allianskolleger till hennes undsättning och säger att kollegerna tycker att ansvaret ska ligga kvar på Gunilla Carlsson. Det säger Holger Gustafsson och Kerstin Lundgren. Man får vara glad att allianspartierna finns nära till hands och kan ge lite goda råd till biståndsministern, för det kan ju inte vara rimligt att man lyfter bort politik för global utveckling från biståndsministern. Vad blir i så fall kvar? Att själv ifrågasätta det hela genom att säga att hon har för mycket pengar och kanske för mycket ansvar torde vara unikt.

Avslutningsvis vill jag säga att vi i grunden är bekymrade över resursfrågan när man tittar övergripande på de åtta månader som alliansen haft makten – eller Moderaterna vill jag nog säga. Jag tror nämligen att det hade varit annorlunda om Alf Svensson fått göra comeback som biståndsminister, eller möjligen Birgitta Ohlsson. Men när Gunilla Carlsson sammanfattar sin syn – det gäller också linjetalet i förrgår – säger hon: ”Men hur paradoxalt det än kan tyckas är jag övertygad om att lösningen på tredje världens problem inte alltid heter mer pengar. De av er som hört mig tidigare vet att jag gärna citerar min pappa. Glöm inte, brukade han säga, mest pengar vinner inte. Och så är det.”

Men i det här sammanhanget är det ju fråga om precis det motsatta. De människor vi kämpar och arbetar för inom biståndet är de som inte har några pengar alls. Därför är det oerhört bekymmersamt att man i grunden har den här synen som utgångspunkt.

Jag hoppas verkligen att allianspartierna gör en ökad insats för att försvara biståndets integritet, för om detta är vad vi kommer att få se ännu mer av i fortsättningen kommer striden fortsatt att bli het. Vi kommer inte att acceptera att biståndet, som är tänkt att vara fattigdomsbekämpande, gröps ur och äts upp tugga för tugga.

I detta anförande instämde Kenneth G Forslund och Olle Thorell (båda s).

Anf. 39 CHRISTIAN HOLM (m):

Herr talman! Allra först vill jag passa på att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Detta betänkande behandlar Sveriges politik för global utveckling, vilket många redan nämnt. Politik för global utveckling är något som inte bara berör utrikesutskottet eller bara handlar om att ge bistånd. Det hand-

lar, som framgår av titeln på betänkandet, om att arbeta för global utveckling.

Det var bättre förr, säger vissa. Jag håller inte med. Aldrig tidigare har så många människor haft det så bra som nu. Aldrig tidigare har så många lyfts ur extrem fattigdom som under de senaste tjugo åren. Men även om mycket har gått i rätt riktning finns det mycket kvar att göra. Hela tanken med Sveriges politik för global utveckling är att skapa förutsättningar för att fattiga människor ska kunna förbättra sina levnadsförutsättningar. Det är viktigt ur humanitära synvinklar, men det är också viktigt ur säkerhetspolitiska synvinklar.

Det är, som sagt, glädjande att se alla de framsteg som under de senaste åren gjorts i kampen mot fattigdomen. Samtidigt kan man konstatera att den främsta anledningen kanske inte är det som vi ser som det traditionella biståndet. Det är stor skillnad mellan utvecklingen i olika delar av världen. Skillnaden mellan utvecklingen i Afrika och den i Sydostasien kan inte förklaras av att länder som Singapore, Malaysia och andra sydostasiatiska länder fått mer bistånd än länder som Tanzania, Moçambique och andra afrikanska länder.

En öppen marknad och möjligheten att handla har varit viktig för utvecklingen i Sydostasien och medfört att de kunnat utvecklas så positivt som de gjort. Det är av stor betydelse att lokala marknader uppstår i nya demokratier, marknader som sedan kan utvecklas, växa och bli globala ekonomier. Marknadsekonomin är inte en garant för att respekten för mänskliga rättigheter inte kränks och för att demokrati uppnås, men den är en förutsättning för att det ska vara möjligt. Det är viktigt att komma ihåg.

Jag kan konstatera att alla de miljarder som vi under åren gett i bistånd i många fall skulle ha kunnat användas på ett mycket bättre sätt. Det är nog också så att vi inte alltid vetat om vi gett rätt typ av bistånd till rätt länder. Det är ofta någon sorts allmän uppfattning att de män och kvinnor som bor i de länder som vi ger bistånd till är hjälplösa stackare vilkas enda hopp står till utomstående biståndsgivare. Det är en uppfattning som jag tycker att det är oerhört viktigt att bryta. Bidragsberoende är lika illa där som här, och vår politik måste även på det utvecklings- och biståndspolitiska området syfta till att utvecklingsländerna och deras invånare ska kunna vara självförsörjande på samma sätt som invånarna i vårt land.

Biståndet är en del i detta arbete – en viktig del, det erkänner jag. Handel och entreprenörskap är emellertid minst lika viktigt, kanske ännu viktigare. Det är grundläggande för vårt bistandsarbete, för det utvecklingsarbete som vi bedriver i andra länder, att vi arbetar för trygghet och stabilitet i utvecklingsländerna. Trygghet, rättssäkerhet och politisk stabilitet är viktiga faktorer för att ett land ska ha förutsättningar att bli en fungerande ekonomi och för att invånarna i landet ska kunna höja sin levnadsstandard.

Det är därför viktigt att se över biståndet och hur det kan utvecklas. Vi vill ju alla att de som ska få ta del av vårt bistånd också får ut så mycket som möjligt av det. Men det är även viktigt att vi i riksdagen kan visa för de svenska skattebetalarna att vi använder deras pengar på ett ansvarsfullt och bra sätt så att de som får ta del av dessa pengar också får valuta för dem. Det är positivt att regeringen nu gör en översyn av vårt

bistånd. Syftet är att förbättra kvaliteten på biståndet genom att koncentrera det till färre länder. Det känns mycket lovande.

Herr talman! Vårt uppdrag är att skapa förutsättningar för fattiga människors förmåga att själva kunna växa och utvecklas. Politiken för global utveckling innehåller två perspektiv, vilket sagts här tidigare, nämligen ett rättighetsperspektiv och de fattigas perspektiv. Vi måste i våra kontakter med andra länder kräva respekt för de mänskliga rättigheterna. Det går inte att kompromissa med yttrandefriheten. Det går inte att kompromissa med tryckfriheten eller organisationsfriheten. Vi måste försäkra oss om att också folk i andra länder kan engagera sig politiskt och stå i en talarstol eller ute på gator och torg och framföra sina synpunkter och åsikter utan att riskera sina liv. Det är en förutsättning för ett värdigt samhälle, men det är också avgörande för utveckling och fattigdomsbekämpning.

Det är därför glädjande att det inom regeringen nu händer mycket på utvecklings- och biståndsområdet. Jag har lyssnat på samma linjetal som Kent Härstedt och gläder mig åt att biståndsministern då sade att "tiden har också kommit för att tala klarspråk i våra dialoger med samarbetsländerna – också om känsliga frågor som bristande respekt för grundläggande demokratiska värderingar, kvinnors rättigheter och korruption".

Alla människor ska ges samma rättigheter och alla ska inkluderas, såväl kvinnor som män. Det är viktigt ur ett människorättsperspektiv. Att exkludera kvinnor i länders utveckling är inte bara fel och oacceptabelt. Det är också till stor del en av grundorsakerna till fattigdom och ett hinder för en hållbar utveckling. Även detta lyfts tydligt fram i politiken för global utveckling.

Att regeringen prioriterar insatser för att främja en demokratisk utveckling i länder som Vitryssland och Kuba är oerhört glädjande. Att utrikesministern i utrikesdeklarationen nämnde öppnandet av en ambasad i Minsk är en del av detta arbete. Det har diskuterats under många år, men ingenting har hänt. Nu kommer vi att få se det hända.

Det är också viktigt att vi förebyggande försöker undvika att nya diktaturer skapas. Den utveckling som vi under senare tid kunnat följa i exempelvis Hugo Chávez Venezuela är oerhört skrämmande. Fria medier stängs ned och de som protesterar beskjuts med gummikulor. Allt detta sker enligt Chávez i demokratins namn. Det är bedrövligt att en ledare kan agera på det sättet.

Ett annat mycket väsentligt område är bekämpningen av hiv/aids och andra sjukdomar som skördar många liv, leder till mänskligt lidande och blir ett kraftigt hinder för både humanitär och ekonomisk utveckling. Det arbetet prioriteras i vår politik.

Som jag sagt tidigare, herr talman, har fler människor än någonsin lyfts ur extrem fattigdom, men mycket återstår att göra. Politiken för global utveckling är central i vårt arbete med att bidra till den globala fattigdomsbekämpningen. Det är givetvis bra ju fler vi är som står bakom detta. Vi har en borgerlig allians som är överens i dessa frågor och som jag tycker gör ett bra arbete och kommer framåt. Men det är också glädjande, Kent Härstedt, att inte bara de borgerliga partierna står enade bakom det betänkande som vi nu debatterar. Även Socialdemokraterna står bakom det. Det finns inte en enda socialdemokratisk reservation. Det

är bra, för det innebär att en stor del av Sveriges riksdag ställer sig bakom betänkandet.

Genom ett effektivare och mer välriktat bistånd i kombination med stöttning till det civila samhället, ett ökat fokus på att länder ska leva upp till kraven på respekt för mänskliga rättigheter och ett tydligt fokus på en öppen och fri marknad tror jag att vi har goda förutsättningar att nå målet om att halvera andelen fattiga i världen till år 2015.

(Applåder)

Anf. 40 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! På en punkt kan jag tillstå att jag och Christian Holm är eniga, nämligen att frågan om handel är helt avgörande för om vi ska se en utveckling i syd. Men annars skiljer vi oss åt fullständigt i analysen.

Just nu pågår EPA-förhandlingarna om ett nytt handels- och partnerskapsavtal mellan EU och länderna i Afrika, Västindien och Stilla havet. Det kommer att ha avgörande betydelse för ett stort antal länder. Det kommer att vara avgörande för om de kommer att gå mot utveckling och fattigdomsbekämpning eller om de kommer att få en situation där deras egen småskaliga ekonomi slås i spillror, då fattigdomen snarare ökar.

Jag måste säga att namnet EPA, det ekonomiska partnerskapsavtalet, är kraftigt missvisande. Att prata om partnerskap i det här sammanhanget känns oerhört märkligt. Kritiken har varit massiv mot EPA. Man har kritiserat det bristande utvecklingsperspektivet. De afrikanska staterna har kritiserat att det går alltför snabbt, att det ska vara färdigt redan 2007. Man har starkt kritiserat, och det har också vi från Vänsterpartiet gjort, att man nu försöker trumfa igenom Singaporefrågorna i avtalet, frågor om regleringar av investeringar och upphandlingar. Det är frågeställningar som man lyfte ut ur WTO-förhandlingarna just därför att det var en massiv kritik mot dem. Nu försöker EU få in dem bakvägen genom EPA.

Jag tycker att en relevant fråga att ställa sig är: Vem vet vad som är bäst för Afrika, är det vi här i Sveriges riksdag eller befolkning och ledare i Afrika? Mitt svar är entydigt: Det är afrikanerna som vet bäst hur deras länder behöver utvecklas. Därför borde vi också lyssna på dem. Nu väljer den svenska regeringen att inte göra det.

Inom EU har Storbritannien, Holland och Danmark drivit på för att man i större utsträckning ska lyssna på den afrikanska kritiken mot EPA-förhandlingarna. Men Sverige har inte valt att stödja den kritiken. Vi har valt att fortsätta att stödja de pågående förhandlingarna just nu. Varför väljer den svenska regeringen att inte lyssna på den afrikanska kritiken mot EPA?

Anf. 41 CHRISTIAN HOLM (m) replik:

Herr talman! Det var glädjande att höra att Hans Linde tycker att det är bra med handel. Fungerande handel kräver också marknadsekonomi. Hans får gärna stödja oss i vårt arbete för detta.

Jag tror att det är oerhört viktigt att man lyssnar och har en dialog med de länder där man har ett utvecklingssamarbete. Det ska inte bara vara ett givar- och mottagarperspektiv, utan vi ska även ha avtal och en dialog, oavsett om det är multilateralt bistånd eller bilateralt med några enskilda stater. Det kan ske på olika sätt.

För vår del tycker vi att det är oerhört väsentligt med de här kontakterna för att se hur man kan göra biståndsarbetet effektivt och få det att ske på mottagarländernas villkor. Samtidigt måste vi som givarländer kunna ställa krav på olika områden. Det kan finnas värderingar som vi tycker ska präglade vårt bistånd. Då tycker jag att det är helt och fullt rimligt att vi ställer de kraven. Det kan vara olika former av krav, inte minst krav på respekten för mänskliga rättigheter, krav på fria och demokratiska val och så vidare. Det hade vi också en debatt om häromdagen.

Det kanske är svaret på din fråga.

Anf. 42 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Nej, jag skulle inte kvalificera det som svar på mina frågor. Jag pratar om att lyssna på kritiken. Kritiken från de afrikanska länderna går inte ut på att vi ställer för mycket krav när det gäller mänskliga rättigheter. Man är besviken och oroad över att vi inte i tillräckligt hög grad lägger vikt vid utvecklingsfrågorna. Man är oroad över att vi försöker trumfa igenom frågor, de så kallade Singaporefrågorna, om investeringar och upphandling. Den kritiken lyssnar man uppenbarligen inte alls på i dag i och med att Sverige inte stöder de försök som nu görs med att reformera EU:s linje i de pågående EPA-förhandlingarna.

Det som också är väldigt oroväckande i de här förhandlingarna är att EU-kommissionen försöker använda EU:s biståndspolitik som en bricka i spelet, som ett påtryckningsmedel, för att påtvinga afrikanska länder ett avtal som de inte vill ha. Det är ytterligare ett exempel. Hur kan vi kalla det ett partnerskap när man använder bistånd som en bricka i ett politiskt spel för att EU ska vinna marknadstillträde i afrikanska länder?

Jag kan inte se att det här sättet att trumfa igenom sin egen politik står i linje med svensk biståndspolitik. Det är knappast de fattiga ländernas perspektiv man har när man går in i de här förhandlingarna.

Får jag nämna kort något om handel. Christian Holm pratar sig varm för frihandeln. Han fokuserar på formen. För mig och Vänsterpartiet är inte det intressanta formen eller hur regelverket ser ut, utan det är vad resultatet blir av regelverket. För mig är det centrala att handelsavtal leder till minskad fattigdom och utveckling, inte formerna. Där skiljer vi oss åt. Du fokuserar på formerna, jag fokuserar på effekterna. Du fokuserar på frihandel, jag fokuserar på rättvis handel.

Varför ska vi inte lyssna på de afrikanska länderna? Du har inte berört någon av de punkter de afrikanska länderna kritiserat i de pågående EPA-förhandlingarna.

Anf. 43 CHRISTIAN HOLM (m) replik:

Herr talman! Investeringar och upphandlingar är en viktig del i samarbetet. Det gynnar givetvis de länder som ger, men det gynnar också de länder som är mottagare. Framför allt gynnar det befolkningen i de här länderna. I kölvattnet av utländska investeringar i ett land kommer oftast lokala entreprenörskap. Det är oerhört viktigt.

Vi var båda i Tanzania och kollade på utvecklingen där. Sverige har ett långtgående biståndssamarbete där sedan 1962. Det är fortfarande det land där vi lämnar mest bistånd. Det har inte utvecklats i den riktning som vi kanske skulle ha önskat med tanke på att det rör sig om så mycket pengar. Det är någonting som vi får utvärdera och se hur vi kan göra det

biståndet mer effektivt, hur vi kan se till att vi kan motivera att vi lämnar bistånd. Hur kan vi i en dialog med exempelvis Tanzanias regering diskutera hur de vill gå till väga och vad de tror är bärande för att utvecklingen där ska bli bättre? Men vi måste samtidigt våga ställa tydliga krav på att landet reformeras, kanske demokratiskt i vissa fall eftersom det är bristande demokratiska system även där.

Jag tycker att vi ska diskutera, vi ska lyssna. I en diskussion där man lyssnar är det givetvis inte alltid så att man till hundra procent kommer överens. Du och jag, vi diskuterar också, och vi kommer definitivt inte alltid att till hundra procent bli överens. Så är det.

Anf. 44 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! När biståndsministern inte är här och själv kan svara på frågor får du, Christian Holm, bli hennes ställföreträdare i egenskap av partikamrat.

Jag ställde en fråga som handlade om just Afrika. På vems sida står vår regering? Vår politik för global utveckling utgår från att vi ska bekämpa fattigdom. Är det de fattigas perspektiv vi ska ha, eller ska vi ta de rika européernas perspektiv? Jag menar att EPA har de rika européernas perspektiv, och därför skulle jag tycka att det vore mycket klädsamt om regeringen faktiskt tog de fattigas perspektiv i denna fråga, i stället för att rusa på och få igenom dem.

Hans försökte få lite mer information om det här, och jag skulle vilja att du förklarar på vems sida regeringen står.

Samtidigt har vi en massa andra frågor. Nu har man tagit 700 miljoner till från budgeten. Under hösten hade vi stora diskussioner om skuldskrivningar på 1 ½ miljard plus 1 miljard för flyktingmottagning och diverse andra avräkningar. Nu blev det 700 miljoner till. De pengarna måste tas någonstans ifrån. Var har ni tänkt ta dem? Kent frågade om det tidigare, men det har inte getts några direkta svar.

En fråga som är mycket viktig är miljö- och klimatpåverkan. Enligt Röda Korset kan 15–50 procent av allt bistånd vara slängt i sjön om vi inte samtidigt arbetar med att länderna anpassas för att minska klimatpåverkan. Hur tänker regeringen arbeta med bistånd i den frågan?

Anf. 45 CHRISTIAN HOLM (m) replik:

Herr talman! Det är härligt när vissa företrädare hela tiden vill måla upp en konflikt mellan grupper och gruppera människor. Ska vi ha de fattigas perspektiv eller de rikas perspektiv? Jag tycker att vi ska ha medborgarnas perspektiv, oavsett om man är fattig eller rik.

Givetvis syftar utvecklingsarbetet allra främst till att lyfta upp de delar av världen som har det allra sämst. Det gynnar definitivt dem. Men det gynnar också oss ekonomiskt genom att vi, när alla länder utvecklas, får en tryggare och säkrare värld.

Sedan går jag till frågan om miljö- och klimatpåverkan. Vi hade en diskussion tidigare här som jag inte deltog i. Det jag skulle vilja säga är att Europeiska unionen är världens viktigaste miljöorganisation. Den är oerhört väsentlig för en positiv miljöutveckling.

Det gäller det som skett i de nya EU-länderna och det som sker i EU:s närhet. Det gäller också allt det arbete som genom EU:s biståndsarbete

och EU:s medlemsstaters biståndsbistånd hjälper till att öka utvecklingen i utvecklingsländerna.

När ett land utvecklas ökar också dess miljömedvetenhet. Regeringen gör mycket på det området. Det gäller både här hemma och också i vårt utvecklingsarbete.

När det gäller de 700 miljoner kronorna till flyktingmottagningen avser det flyktingarna från Irak, som har ökat oerhört dramatiskt. Ungefär hälften av alla irakier som kommer till EU kommer till Sverige. Det är viktigt att vi kan se till att de får en bra framtid.

Vi kan också konstatera att den nya regeringen ökade biståndet så pass mycket att man inte kan säga att vi har varit inne och karvat och sänkt biståndet.

Anf. 46 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag konstaterar att Christian Holm egentligen inte svarar på frågan.

När vi tittar på fattigdomsbekämpningen i Afrika tenderar vi att se det med våra europeiska glasögon på oss: Vad är bra för de fattiga? I Afrika ser man på problemet med afrikanska glasögon: Vad är det vi behöver för att inte vara fattiga? Vi har tydligen olika uppfattning där.

Är regeringen beredd att arbeta för ett ökat miljö- och klimatbistånd inom ramen för det ökade biståndet? Du, Christian Holm, säger att regeringen har ökat biståndet. Det handlar om att vi har ett enprocentsmål. Går det bra för Sverige ökar också möjligheten att ge mer bistånd. Det är inte regeringen i sig som har ökat biståndet, utan det beror på att vi har enprocentsmålet att använda oss av.

Du säger att vi har tagit de 700 miljonerna till flyktingmottagning för dem som kommer från Irak till Sverige. Är det bistånd till Irak vi då drar ned på i stället? Vilka länder är det som blir utan biståndet?

En fråga som vi har varit inne på ett par gånger gäller krav på demokrati och mänskliga rättigheter. Det är oerhört viktigt att vi försöker arbeta för att få mer demokratiska system i alla länder. Men vi ser inte på demokrati på samma sätt alla gånger.

Jag tänker på den resa som några av oss gjorde till Vietnam. Där frågade den moderate riksdagsledamoten i en liten by en man från en minoritetsgrupp: Vore det inte bättre om ni hade fler partier att rösta på? Mannen förstod inte frågan. Vad de behövde var fler grisar och fler kor och inte fler partier. De behövde komma ur fattigdomen. Det är ett helt annat perspektiv. Han visste inte vad demokrati var.

Vi måste jobba på många fronter. Vi kan inte utgå från att alla förstår vad vi talar om.

Anf. 47 CHRISTIAN HOLM (m) replik:

Herr talman! Vi kan börja röra oss ut på lite grumligare vatten om vi börjar tala om deras syn på demokrati och vår syn på demokrati. Demokrati är respekt för de mänskliga rättigheterna och möjligheten att rösta på fler partier i fria val. Det är oerhört grundläggande. Sedan kan man ha vilken definition man vill.

Svensk-Kubanska Föreningen tycker till och med att det är helt okej att man bara har ett parti att rösta på, eftersom man ändå får rösta. Jag

tycker inte det. Det är en galen åsikt, närmare bestämt, från de organisationerna. Jag tror definitivt inte att det är Bodil Ceballos åsikt.

Det är oerhört viktigt att vi jobbar för de delarna. Med demokratin finns också möjligheten att den ekonomiska utvecklingen kommer. Parallellt med detta kan man också ge ekonomiskt bistånd för att få i gång fungerande marknadsstrukturer och så vidare. Jag tror inte att man ska göra en sak i taget. Man måste göra flera saker på flera fronter.

När det gäller miljö- och klimatpåverkan jobbas det på det. Det gäller huruvida man säger att det ska vara ett miljö- och klimatbistånd eller om man över huvud taget ska ha miljöfrågorna som ett helhetstänk i alla områden.

Jag kanske personligen tycker att det är bra att man har miljötanket på samma sätt som när man diskuterar jämställdhet. Man ska ha med det tanket rakt över hela registret i allt man gör. Det tror jag är viktigt.

Anf. 48 KENT HÄRSTEDT (s) replik:

Herr talman! Det var inte mycket av respons jag fick på nästan någon av alla de frågor jag ställde tidigare. Jag tänkte följa upp dem här.

Det första och viktigaste jag vill ta upp är regeringens försök att ändra regelverket för bistånd. Jag vill fråga Christian Holm, som är Moderaternas talesperson här i dag: Varför förankras inte denna viktiga fråga i utrikesutskottet innan man från regeringens sidas åker i väg och verkar för att förändra regelverket?

Det är ganska häpnadsväckande förändringar man försöker att ta sig för. Dessutom har man tidigare sänt signaler om motsatsen. Det var bland annat en stor delegation kyrkliga ledare och träffade biståndsministern. Jag tycker att det är fullständigt oacceptabelt att man åker i väg i en så stor och viktig fråga och verkar för att öppna biståndet för säkerhetsinsatser.

Det är ganska intressant när man ser till länder som England, Danmark och andra länder som är involverade i konflikten i Irak och på andra platser som reserverar sig mot detta. De säger: Vi vill inte i ett läge där biståndet har svårt att finna de resurser det behöver öppna för att pengarna kan rinna ut i andra riktningar. Så står det i reservationen. Varför var detta inte förankrat?

Det andra gäller själva resonemanget. Om man tittar på till exempel OECD:s och Sipris siffror går någonstans mellan 10 och 15 gånger så mycket resurser till militära ändamål som till bistånd. Är det då från biståndsresurserna som vi ska ta mer pengar?

Är det verkligen moderat biståndssyn att man ska öppna för att biståndspengarna ska kunna användas mer *cross over* till militära ändamål, må det vara vilka som helst? Jag tycker att vi måste hålla starkt på biståndets integritet. Jag vill ha ett rakt svar på den frågan.

Anf. 49 CHRISTIAN HOLM (m) replik:

Herr talman! Du ska få ett så rakt svar jag kan ge. Jag tycker att biståndsministern har varit relativt tydlig i både tidningar och i andra medier om vad hon anser om de här frågorna.

Exakt varför man inte var i utrikesutskottet innan kan jag inte svara på. Däremot kan jag berätta att den svenska linjen i Dackommittén vad gäller hur man ser på biståndet bland annat handlade om minröjning. Det

innebär inte att man ska ge biståndspengarna till att köpa mer vapen och liknande, om jag uttrycker det så.

Om vi ser på fallet Afghanistan behöver vi först och främst ha ett samarbete mellan militär och biståndsarbete för att kunna garantera säkerheten. Utan att kunna garantera säkerheten och tryggheten för invånarna i Afghanistan, eller i ett annat land som ligger i konflikt, blir det både omöjligt och kanske bortkastat att jobba med det långsiktiga biståndsarbetet. I så fall begränsar man sig mer till direkta katastrofinsatser av humanitär karaktär.

Anf. 50 KENT HÄRSTEDT (s) replik:

Herr talman! Detta är helt uppåt väggarna. Om det är någonstans man bör förankra detta är det väl i utrikesutskottet – snarare än i medierna. Även i medierna har motsatsen förekommit bland annat som en konsekvens av de kyrkliga ledarnas uppvaktning av biståndsministern då förändringar avfärdades.

Vi motsätter oss inte på något sätt en samverkan mellan militär och biståndsinsatser. Tvärtom. Det är ett arbete som redan Carin Jämtin påbörjade. Det är något som vi verkligen tycker är viktigt att man samverkar om och har ett utbyte kring. Det innebär inte att det ska läcka pengar från biståndet till den militära sektorn. Det är det som är viktigt.

Om man har synsättet att det inte är så viktigt med resurser kan man resonera på det sättet. Världens fattiga och fattigdomsbekämpningen behöver ju mer resurser, inte mindre. Om vi ska nå upp till millenniemålen 2015 måste det till mer resurser, inte mindre.

Jag vill också höra hur Christian Holm ser på sveket mot den civila sfären i Ryssland, mot journalistsektorn, mot enskilda organisationer i Ryssland och bristen på mänskliga rättigheter. Här borde Christian Holm och Moderaterna lyssna på Folkpartiets internationella center till exempel. De har klart markerat mot denna snabbavveckling av bistånd till Ryssland. En stor del av det svenska samhället motsätter sig denna snabbavveckling. Jag vill nog säga att det är ett svek mot enskilda organisationer, journalister och människor som jobbar för mänskliga rättigheter och demokrati i Ryssland med en så brutal neddragning. Jag tror att det handlar om en neddragning med 90 procent av anslaget för enskilda organisationers arbete i Ryssland. Det är ett svek mot de värden som ni anser er stå för.

Anf. 51 CHRISTIAN HOLM (m) replik:

Herr talman! Resurserna, som Kent kom tillbaka till, är viktiga. Sverige ger ett oerhört stort bistånd. Det är tyvärr många andra länder som inte når upp till vad man har lovat. Då kanske Sveriges roll blir ännu viktigare, men vi kan ändå aldrig kompensera helt för det. Vi måste jobba internationellt med våra internationella kontakter för att se till att andra länder också tar sitt ansvar. Den här regeringen har också ökat biståndet.

Det är ju inte bara beloppet som är viktigt, utan också vad man gör med pengarna och vad man får ut av dem. Det tycker jag är viktigt att poängtera.

Östbiståndet har förändrats ganska dramatiskt. Det handlar om att man emellanåt måste välja vart man riktar de starka insatserna och vilket arbete man gör. Det rör sig om ganska mycket pengar.

Ryssland i stort har ju en oerhört skrämmande utveckling inte bara på det området. Vi har en utrikesminister som är ganska engagerad även i de frågorna. Också genom EU arbetar vi för påtryckningar på Ryssland, kanske främst för att få den ryska regeringen och ryska myndigheter att inte bete sig som i dag mot journalister och oliktankande.

På Rysslandsfronten krävs det mycket mer än bara biståndsarbete. Det ska nog till mycket mer av hårda diplomatiska och politiska påtryckningar.

Anf. 52 ALF SVENSSON (kd):

Herr talman! Jag vill göra några reflexioner runt innehållet i betänkandet – ett innehåll som i allra högsta grad är angeläget och inte får förfuskas.

Jag tror att alla partigrupper har haft besök, eller åtminstone erbjudande om besök, från Rädda Barnen. Vi har haft det i Kristdemokraternas internationella kommitté. Vi fick bland andra uppgifterna att fortföra år 2007 saknar 77 miljoner barn tillgång till grundläggande utbildning. Miljontals fler går i mycket undermåliga skolor. Särskilt svår är situationen i länder som har drabbats av konflikt. I de länderna förvägras vart tredje barn, totalt 39 miljoner, sin rätt att gå i skolan. Den rätten har de ju stadgad i barnkonventionen, som vi vet.

I detta sammanhang, som i många andra, utlovas vid givarmötena att si och så många miljoner ska samlas in och komma till användning. Sedan håller man inte de löften. Det är inte alls ovanligt att man i världssamfundet är dålig på att leva upp till löften.

Det tycker jag skulle lyftas fram mer. De som lovar och inte håller skulle hängas ut, för att använda ett strängt uttryck. Det vore i alla fall rimligt att det påpekades med viss styrka.

För närvarande debatteras klimatfrågor. Självfallet ska vi göra det. Frågor ställs till oss som individer om vi kan tänka oss att rucka på vår livsstil, om vi kan åka eller köra bil lite mindre etcetera. Jag vill betona att jag inte har något emot de frågorna, så ta inte replik på mig på det. Jag tycker att det är ytterst angeläget. Jag tror säkert att vi är benägna att både ändra och avstå eftersom, förstå mig rätt, det handlar om vårt eget klimat. Klimatet kan vi inte dela in efter nationsgränser eller kontinentgränser.

Med vårt relativt nymornade intresse för växthuseffekten vet vi att barn dör som flugor för att man inte har rent vatten, och för att det inte finns resurser. Gör det inte det? Finns det inte resurser? Jo, resurserna finns, men på fel ställe, om jag får uttrycka det så.

Prot. 2006/07:118

1 juni

*Sveriges politik för
global utveckling och
biståndsfrågor*

Herr talman! Jag tycker att man ska ha all respekt för det som nu gång på gång lyfts fram och expedieras, nämligen att mottagarländerna inte får vara hur många som helst. Effektiviteten i biståndet kan naturligtvis öka. Man skulle kunna fråga: I vilka sammanhang kan inte effektiviteten öka? Det kan inte bara vara på det här området.

Man kan känna en viss ängslan – det vore oärligt att inte tillstå det – över att allt tal om begränsningar av antalet länder och allt tal om effektivitet kan vara något som man använder som kamouflage för att dra ned på biståndet. Det kan också sänka biståndsviljan. Det är väldigt viktigt att biståndsviljan hålls uppe hos medborgarna. Om man ständigt hör att det är för många länder och att effektiviteten är dålig måste det till motkraft för att inte folk ska tänka: Varför ska vi då ge bistånd?

Herr talman! Jag tror att vi när vi resonerar om bistånd av någon obegriplig anledning bortser från att mottagarländerna är under utveckling. Vi har en benägenhet att i de resonemang som förs applicera våra svenska hundraåriga väl uppbyggda och fungerande administrationer på mottagarländerna. Det är inte hedervärt.

Jag minns att en ambassadör vid namn Anders Jonsson som tjänstgjort på UD under ett stort antal år skrev en rapport där han visade hur det stod till i det svenska samhället på den tiden då vi befann oss i vad man brukar uttrycka som en *take off*-period, alltså de 20 år innan vi lyftes upp till en industrialiserad nivå.

Allt gick inte väloljat och fungerade. Det fanns både det ena och andra missgreppet att påtala i vårt svenska samhälle. Det vore nog inte så dumt om Anders Jonssons alster någon gång lästes av oss när tid ges.

Herr talman! Det är speciellt en motion som har vidrörts och som jag vill understryka avslutningsvis. Den är skriven av kristdemokraterna Rosita Runegrund och Désirée Pethrus Engström. Den handlar om hiv- och aidssituationen i världen.

I Afrika, i Asien och runt om i världen ökar spridningen med en enorm fart. Det är faktiskt ofattbart att detta inte uppmärksammas mer – det måste vi säga.

I vissa delar av Sydafrika, exempelvis i KwaZulu/Natal-provinsen, räknar man med att 30–40 procent är hivpositiva. Om en bråkdel av den siffran hade varit gällande i vårt land eller i något annat europeiskt land hade detta varit en absolut förstasidesnyhet dag ut och dag in.

Man ska akta sig för att göra jämförelser – det är ofta inte särskilt lyckat – men jag kan inte låta bli. Vi kan komma ihåg vilken uppståndelse det var runt den så kallade fågelinfluensan och risken för en pandemi. Det var huvudnyhet under den period som man trodde att den fanns över oss lika säkert som – ja, vad då? Var det inte så att risken fanns där eller vi trodde eller fruktade att pandemin skulle drabba oss?

Det verkar som om vi håller ifrån oss intresset och engagemanget för hiv- och aidssituationen världen över, inte enbart i Afrika, utan i grannländer, i Ryssland, i Kina, i Indien och så vidare därför att smittan, som väl är, inte har fått fart i vårt land, i varje fall inte i den omfattningen.

Herr talman! Det är alldeles klart att vi inte ska se slappt på biståndsgivandet. Det är naturligtvis så att vi alla vill se effektivitet. Men, herr talman, det kan absolut inte vara så att vi inte känner till behov som finns, och vi vet att resurser krävs. Om vi är dåliga på att skapa god ef-

fektivitet är det inget skäl för att minska biståndet. Då får vi i så fall öka biståndet för att nå den effektivitet och den nivå som vi skulle önska.

Herr talman! Jag skulle också gärna vilja stryka under MR-frågorna, men den talartid som jag har uppsatt har gått. Det är klart att MR-frågorna är utomordentligt centrala. Sedan må – ursäkta – grisar, kor och allt vad det är komma i andra hand.

I detta anförande instämde Else-Marie Lindgren (kd).

Anf. 53 KENT HÄRSTEDT (s) replik:

Herr talman! Jag vill börja med att tacka Alf Svensson. Jag tyckte att det var en visserligen väl inlindad men ändå signal om att kd är berett att ta lite strid för biståndets integritet i alliansen. Det uppskattar vi.

Det kan väl också vara lämpligt att ställa en och annan fråga till Alf Svensson och hoppas på ett hyggligt ärligt svar. Då skulle jag vilja ställa två frågor.

Den ena gäller det här med att åka iväg till OECD:s Dacmöte och verka för att förändra bistandsreglerna, för att öppna för säkerhetsinsatser. Var detta en gemensam position från alliansen? Var detta någonting ni alla ställde upp på? Eller ska man tolka detta som att det är Moderaterna i regeringen som har drivit den linjen? Eller är det väl förankrat i Kristdemokraterna, och ställer ni upp på det? Annars ska jag låta bli att komma med kritik och attacker på kd just i det avseendet. Så det kan vara bra att få ett svar på den frågan.

Den andra frågan är: Hur ser Kristdemokraterna på den kontinuerliga urgröpningen av biståndet? Jag tror nog att man tvingas till den formen av kompromisser i lägen då det är väldigt tufft för Sveriges ekonomi. Men nu går det ju lysande för Sveriges ekonomi. Är det i ett sådant läge rimligt att man gröper ur biståndet och tar pengar till skuldavskrivningar, till flyktinkostnader och vill öppna reglerna för pengar till säkerhetsinsatser och så vidare?

Jag skulle gärna vilja höra Kristdemokraternas syn på de här frågorna.

Anf. 54 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag är helt övertygad om att Kent Härstedt vet svaren, men det är ändå trevligt att få komma med dem.

Det är klart att Kristdemokraterna tar strid för biståndet. Jag höll på att säga: Vad har vi annars att ta strid för? Det här är absolut angeläget och nödvändigt. Det är inte en profilfråga, utan det har att göra med att vi talar om att människovärdet är universellt. Vi ställer gärna upp på travesteringen att alla äro våra systrar och bröder som på jorden bo och bygga. Det är inte fråga om geografiska avstånd.

Sedan, för att nu hinna svara på frågorna också och inte bara prata vidare om detta som jag tycker är centralt, var det inte förankrat. Det gäller alltså OECD-mötet. Nu har ju bistandsministern hävdat att hon är feltolkad. Bistandsministern gör gällande att det handlar om att se till att intensifiera – eller indoktrinera är kanske ett bättre ord – insikten om MR-frågornas betydelse i olika grupper. Det har jag inget emot. Jag har inget emot att man ser till att poliser eller militärer eller vilka det nu är får sig en duvning när det gäller respekten för mänskliga fri- och rättigheter.

Men det är inte detsamma som att det ska läcka pengar till försvarsinsatser.

Jag är helt klar på det området. Börjar man resonera så kan vi lägga ned biståndet. Börjar man säga att vi måste ha ett antal stridsvagnar där för att bistånd ska kunna bedrivas är det kört.

Det var väl ett klart svar på den frågan. Och när det gäller flyktningkostnader minns jag väldigt väl, från början av 90-talet, att det rådde delade meningar mellan Socialdemokraterna och andra partier. Det har varit en tvistefråga i alla tider. Det är klart att Kent Härstedt vet att jag vill att så mycket som möjligt ska gå till fattigdomsbekämpning.

Anf. 55 KENT HÄRSTEDT (s) replik:

Herr talman! Ja, detta är bekymmersamt i två delar.

Det ena är om biståndsministern är feltolkad. Det vill vi inte att hon ska vara. Men så feltolkad kan man väl inte vara när man åker ned till OECD:s Dackommitté och reserverar sig med en klar text om att man vill att biståndet ska öppnas för säkerhetsinsatser?

Jag ska med glädja dela med mig av det protokollet till Alf Svensson i eftermiddag; jag ska mejla över det. Där har Sverige klart och tydligt reserverat sig, som enda europeiska land, för att biståndet ska öppnas.

Sedan är det det andra. Alf Svensson menade att hon misstolkades i medierna, för hon vill att det ska öppnas för insatser vad det gäller mänskliga rättigheter. Då saknar dessvärre biståndsministern kunskap, just i det avseendet i alla fall, för det rymms gott och väl inom gällande Dacregler och inom biståndsreglerna. Det är också sådant som Sverige redan sysslar med i olika avseenden. Det gäller utbildning i mänskliga rättigheter och annat. Jag har försäkrat mig om det nu på morgonen, på Sidas styrelsemöte. Jag frågade då vad det var som rymdes inom nuvarande verksamhet.

I båda fallen är det alltså bekymmersamt. I det ena fallet åker vi ned som enda europeiska land och reserverar oss i protokollet tillsammans med USA och Kanada för att öppna biståndet för en sådan brutal förändring. Pengar ska läcka från ett bistånd som är ungefär en tiondel eller en femtondel av världens militära resurser. Vi behöver inte öppna biståndet i den riktningen.

I det andra fallet är det bekymmersamt om kommunikationen missuppfattas på det här sättet. Motivet, åtminstone som jag har sett i de intervjuer som biståndsministern har gett, för att de har verkat för det här är att de vill ge utbildning i mänskliga rättigheter till Afrikanska unionens militärer.

Ja, någonstans får man kanske hoppas att vi kan börja ställa krav på deras militära utbildningar. Jag vet inte om vi ska åka ned och ha militärutbildningar i Afrika. Jag tror snarast att de måste ta det ansvaret själva.

Anf. 56 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag kan bara referera till det som jag har kunnat få mig till livs via medier. I det sammanhanget har Gunilla Carlsson, biståndsministern, kraftfullt betonat att det hon avsåg, och avser, var att göra satsningar på utbildning i mänskliga rättigheter. Det sanktionerar jag till fullo. Sedan får vi väl reda ut vad som står i protokollet och vad som står i reservationen. Jag har inte tillgång till det.

Anf. 57 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Alf Svensson bad mig att inte ta replik vad gäller klimatfrågan. Jag lovar att jag inte ska göra det. Däremot vill jag tala om för Alf Svensson, som säger att det är ett relativt nymornat intresse för klimatet, att intresset inte är nymornat hos mig. Det finns många och stora grupper här i landet som har ägnat sig åt klimatfrågorna under många år. Tyvärr är det många som inte ens har kommit till stadiet att de är nymornade, utan de har inte ens vaknat.

Men sedan gäller det MR-frågorna. Självklart är detta oerhört viktigt. Jag vet inte om jag misstolkades tidigare.

Jag ville försöka förklara att man måste tala med människor på ett språk som människor förstår. Om jag pratar på en nivå och den andra personen är på en annan så blir ju kommunikationen fel. Man når inte varandra. Vi kan tala om demokrati med en person som inte någonsin har hört ordet men som kanske ändå lever med någon form av demokratiskt byråd, och då finns någon form av demokrati ändå. Vi måste prata med människor på ett språk som människor förstår.

Det jag egentligen gick upp i talarstolen för är att du pratar om mottagarländerna och att det sägs att de inte får vara hur många som helst. Det ska vara effektivt. Jag var positiv till att höra en del av det du säger, för det verkar som att du fortfarande vill ha ett starkt bistånd och kanske inte lika koncentrerat som regeringen vill.

Vi har fått höra i utskottet eller av Gunilla Carlsson att man inte tar bort ett bistånd som finns utan att någon annan tar över. Då är frågan vad som egentligen händer i Latinamerika. Vem tar över i Latinamerika om det dras ned där? Blir det Chávez som tar över, eller blir det Ahmadinejad från Iran som tar över? Han har varit där och utlovat en hel del bistånd. Vad tycker vi om det?

Anf. 58 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Man kan inte förvänta sig att jag ska veta vem som i så fall skulle ta över. Om vi är överens om att vi ska minska antalet mottagarländer så är vi väl överens om, hoppas på och ska verka för att det finns någon där fortsättningsvis. Det har också sagts av bistandsministern att enskilda organisationer ska kunna fortsätta att finnas i de områden där vi drar oss undan från statlig sida.

Det här är under utredning. Precis som Gunilla Carlsson också har sagt är det väldigt lätt att säga att vi ska minska antalet. När det sedan ska ske kommer det att visa sig, tror jag, att det inte är så enkelt som vi trodde. Låt oss vänta med att känna ångslan över vad som inträffar när Sverige minskar antalet mottagarländer tills den debatten kommer och de besluten ska tas.

Anf. 59 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag tycker inte att vi ska vänta med att ångslas tills förslaget ligger på bordet. Det är nu vi ska försöka påverka förslaget så att det blir så bra som möjligt eller så lite skadligt som möjligt.

Det är sant. Vi har också hört att frivilligorganisationerna ska kunna fortsätta att arbeta, men bland frivilligorganisationerna finns det en stor ångslan. Det går olika signaler till frivilligorganisationerna. Vilka frivil-

ligorganisationer är det som kommer att kunna fortsätta att arbeta som tidigare? Alla kommer kanske inte att kunna göra det.

Och inom vilka områden kommer man att kunna arbeta? Man kanske arbetar med en viss fråga i ett visst land. Om den frågan tas bort från biståndskalendern, vad kan då den organisationen fortsätta med där? Många gånger är det kyrkor och andra samfund som är de huvudsakliga NGO:er som finns i vissa länder.

Det här är något som du, Alf Svensson, verkligen borde bevaka och se till så att det blir ett bra förslag som kommer någon gång till hösten. Vi vet inte alls när. Någon gång till midsommar har jag hört att det ska vara relativt klart. Men jag vet inte när. Det vet ni mycket bättre naturligtvis.

I höstas sade du så här i debatten för att försvara den 1 ½ miljard som gick till skuldavskrivningar: Men Sida får ändå 600 miljoner mer än tidigare. De har aldrig fått så mycket pengar, och de vet inte vad de ska göra av alla pengar.

Ungefär så sade du. Då var det 600 miljoner mer. Nu går 700 miljoner bort. Hur tänker du lösa den ekvationen?

Anf. 60 ALF SVENSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja se det citatet. Så slappt tror jag inte att jag har uttalat mig. I så fall får jag lägga in reservation nästa gång jag talar.

Jag tror mycket väl att det går att göra av med de pengar som satsas på bistånd, och jag tror att man kan satsa dem mer effektivt. Det kommer jag att tro livet ut. Vi når aldrig någon fulländning.

Vi talar om antalet mottagarländer. Är det antal mottagarländer vi har nu det absolut optimala, det klokaste antal vi över huvud taget kan ha? Ska vi ha fler, eller ska vi ha färre?

Det verkar av och till, i varje fall när jag försöker lyssna på debatten, som om väldigt många tycker att det kanske vore klokare med färre och att vi gör upp med andra länder om vad andra länder ska ta för nischer – om jag får använda uttrycket – i sitt biståndsgivande, så vi inte är där och krasar med samma bistånd och kräver en massa uppmärksamhet. Det har exempelvis varit fallet i Tanzania som brukar nämnas.

Om vi ska lämna några länder som i dag är mottagarländer är det klart att det uppstår vissa komplikationer. Men jag går inte omkring och ängslas över det. Jag tror att vi kommer att lösa det. Självklart ska jag göra allt vad som står i min lilla ringa makt för att vara observant på de här frågorna så att det sker på ett så, såvitt jag kan bedöma, klokt sätt som möjligt.

Anf. 61 BIRGITTA OHLSSON (fp):

Herr talman! Jag vill inleda med att jag egentligen inte skulle ha representerat Folkpartiet i denna debatt utan en av mina kolleger som fick förhinder. Därav har jag fått fyra minuters talartid och inte åtta minuter.

Jag vill också betona att det är glädjande att nästan 90 procent av Sveriges riksdags partier och ledamöter står bakom detta betänkande. Det är en stor seger att vi har en enighet i den svenska biståndspolitik, dock med en del nyansskillnader.

Att främja frihet och demokrati, att bekämpa fattigdom och svält, att inte vika en tum när mänskliga fri- och rättigheter kränks, att stå för en biståndspolitik som är glasklar värderingsmässigt, aktivistisk i fält och modig i handling tycker jag bör vara målet för samtliga partier i denna riksdag. Det var sannerligen inte bättre förr. Frihandeln, demokratin och friheten vinner nya segrar varje dag på jorden. De tar människor ur fattigdom, ur svält och förtryck. Men fortfarande är diktaturer, naturkatastrofer och elände vardag för miljarder individer på jorden.

Biståndet kan aldrig krossa världsfattigdomen. Däremot kan det vara ett utmärkt smörjmedel för att just främja fenomen som demokrati, mänskliga rättigheter, marknadsekonomi och rättsstat. Det kan väl inte ha undgått någon som är läskunnig i detta land att det är en stor debatt för tillfället huruvida biståndet har varit effektivt genom historien.

Det har funnits många projekt som många av oss bör skämmas över och som inte har lett vare sig till att utrota fattigdom eller att främja demokrati. Men jag tycker att det är vår moraliska plikt att tala om att allt inte kan reduceras till ett lands ekonomiska tillväxt. Vi måste också diskutera den mänskliga tillväxten. Bistånd har hjälpt otroligt många människor att få värdigare, mer rättfärdiga och bättre liv.

Vi tar några exempel. För 20 år sedan fick drygt 50 procent av Tanzanias skolbarn gå i skolan. I dag är det hela 95 procent. Sjukdomen smittkoppor dödade miljoner människor på 50-, 60- och 70-talen. Den sjukdomen är i dag utrotad. Antalet kvinnor som har tillgång till en god mödravård ökar i många länder. Det har i praktiken nått upp till västnivå i länder som var urfattiga för bara några decennier sedan.

Det är viktigt att betona att bistånd hjälper. Men världen är inte direkt rosenskimrande. Jag roade mig i morse, när jag förberedde detta anförande, med att läsa på Förenta nationernas krisorgans hemsida om vad som hade hänt i världen bara över natten.

Det rapporterades att vårens översvämningar i Madagaskar, Zambia och Moçambique hade skördat ytterligare nya offer. Det rapporterades att Robert Mugabe, som är Zimbabwes diktator, under gårdagskvällen hade gjort en räd mot de mänskliga rättigheterna och börjat förfölja katoliker djupt inne i landet. Det rapporterades att strider hade rasat under natten i Sri Lanka mellan gerillan de tamilska tigrarna och regeringen. Det är en konflikt som bara det senaste året har skördat 4 000 människoliv. Dessa individers ofrihet, lidande och brist på värdigt liv är det vår moraliska skyldighet att försöka åtgärda.

För oss i den borgerliga regeringen är det väldigt viktigt att betona att anti-korruption, transparens och utvärdering sätts i centrum i biståndet med effektivitet. Vi har betonat i det här betänkandet att de medborgerliga och politiska rättigheterna måste få mycket större tyngd än vad de har haft hittills. Man kan aldrig kompromissa bort rätten att tycka, tänka och tro fritt.

Anf. 62 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Varje år lägger världen ned mellan 8 000 och 10 000 miljarder kronor på vapenhandel. Samtidigt säger FN att det skulle krävas 900 miljarder för att uppfylla de åtta millenniemålen. Tänk om vi kunde ta en tiondel av dagens utgifter för vapenhandel och upprustning och i stället lägga dem på att implementera och förverkliga millenniemå-

len. Tänk vilken dramatisk skillnad det skulle göra runt om i världen. Fattigdomen skulle halveras. Antalet barn, i synnerhet unga tjejer, som fick utbildning skulle öka. Hiv/aids, tbc och malaria skulle pressas tillbaka och jämställdheten mellan män och kvinnor skulle öka dramatiskt. Det enda logiska i det här sammanhanget skulle vara att ta den där tiondelen från vapenhandel och upprustning och lägga den på biståndsmedel och biståndsinsatser för att uppfylla millenniemålen. Men den svenska regeringen säger precis tvärtom.

Det skulle vara intressant att höra om Folkpartiet har stått bakom den här linjen. Har ni gett klartecken till den svenska regeringen att driva linjen inom OECD-Dac att biståndsmedel ska kunna finansiera militära insatser? Man undrar över vad regeringen egentligen har i kikaren.

Vi har haft lite olika funderingar om vad som var tanken med att driva denna linje med OECD-Dac. Gunilla Carlsson säger att medlen ska gå till utbildning av soldater i Afrika. Det är fullt möjligt redan med det bistånd som finns. Christian Holm sade tidigare att de skulle gå till minröjning. Det är inga problem att i dag använda biståndsmedel till minröjningsinsatser.

Vad har egentligen regeringen i kikaren när man åker till OECD-Dac och som enda europeiskt land tillsammans med USA och Kanada driver att biståndsmedel ska kunna finansiera militära insatser?

Anf. 63 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik:

Herr talman! Vi diskuterade vapenexporten i utrikesutskottet i förra veckan. Jag vill betona att även om det är skamligt att världen lägger ned så mycket pengar på vapen och militära insatser och så lite pengar på bistånd är det ändå viktigt att slå fast att fria demokratier måste få använda vapen för att försvara demokratin och de mänskliga rättigheterna.

När det gäller den heta frågan huruvida man ska få använda biståndspengar till olika militära insatser är Folkpartiets position mycket klar. Naturligtvis bör man kunna ha ett större samarbete mellan olika humanitära insatser och militära projekt ute på fältet. En ökad förståelse för det samarbetet kan ibland vara viktig för att bistånd ska kunna komma fram.

Men när det gäller finansieringskostnaden är vår utgångspunkt oerhört klar. Bistånd ska inte finansiera svenska soldatlöner och inte heller vapen. Det är två skilda budgetar. Vi har en försvarsbudget, och vi har en biståndsbudget. Däremot ska man kunna samarbeta.

Det finns två kriterier som Gunilla Carlsson, biståndsministern, tog upp på detta Dacmöte. Dessa två kriterier är godkända av övriga partier. Det ena var att öppna upp när det gäller minröjning. Man kan använda biståndspengar till det. Det är ett ganska nytt beslut som Dac tog för några år sedan. Men man ska kunna vidga det. Den svenska regeringen har lagt 110 miljoner från förra budgeten på minröjning. Det kan ökas betydligt.

Det andra var det specifika som tagits upp av tidigare talare från alliansen – att man ska kunna utbilda soldater i mänskliga fri- och rättigheter. Det handlade om dessa två kriterier.

Alla vet att det pågår en diskussion på svenska ledarsidor runt om i Sverige. Det pågår en diskussion i partierna och ute i samhället om denna fråga, och vi i Folkpartiet har en tydlig syn.

Anf. 64 HANS LINDE (v) replik:

Herr talman! Birgitta Ohlsson talade i sitt anförande om den stora enighet som finns i kammaren om biståndspolitiken. Det skulle finnas några små nyansskillnader. Jag tror att jag och Birgitta Ohlsson tolkar begreppet ”nyansskillnader” väldigt olika.

När vi recenserar Birgitta Ohlssons agerande under det senaste året då vi haft en borgerlig regering kan vi nämligen se att Birgitta Ohlsson var emot att biståndspengar skulle gå till skuldavskrivningar men röstade ja till detta i kammaren. Birgitta Ohlsson var emot att biståndspengar skulle gå till flyktingsmottagande men röstade ändå för det i kammaren. Birgitta Ohlsson är emot att biståndsmedel ska gå till finansiering av militära insatser, men hon stöder en regering som genomför just den politiken. Birgitta Ohlsson säger att bistånd inte ska få gå till diktaturer. Regeringen säger en helt annan sak.

Vi ska inte gå in på den vapenexportdebatt vi hade i förra veckan, men där fanns det en rad åsiktsskillnader mellan Birgitta Ohlsson och den regering hon utgör underlag till. Någonstans börjar man ändå undra. När ska du, Birgitta Ohlsson, välja sida? Ska du vara i opposition, eller ska du vara regeringsunderlag? Ska du vara regeringsunderlag får du börja ta konsekvenserna av det.

Finns det över huvud taget någonting i den borgerliga biståndspolitik vi ser i dag som du står bakom, Birgitta Ohlsson? På punkt efter punkt ser vi att du har invändningar och en helt annan åsikt.

Anf. 65 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik:

Herr talman! När det gäller att använda bistånd till olika militära insatser är det faktiskt inte någon förändring i regeringens position. Den dag det föreslås ett beslut som innebär att man ska finansiera svenska trupper med biståndspengar och annat, då kommer det att bli en stor debatt. Jag tror att väldigt många av mina allianskamrater håller med om denna linje. Den är väldigt fast och tydlig.

När det gäller de andra frågorna som du tog upp, Hans Linde, har ju ditt eget parti – Vänsterpartiet – de senaste fyra åren varit med om att använda biståndspengar till flyktingmottagande, vilket för övrigt är Dacmässigt, enligt Dacs regler. Socialdemokraterna har gjort detta med stöd av Vänsterpartiet och Miljöpartiet, och ditt parti röstade igenom det. Det är alltså ingen nyhet.

Den före detta socialdemokratiska försvarsministern Leni Björklund luftade gång på gång tankar om att man kanske skulle använda svenska biståndspengar till att finansiera internationell trupp. Det var något som hon luftade offentligt i debatten, kanske på samma sätt som många av er tolkar att vår biståndsminister Gunilla Carlsson har gjort i dag. Men det är som sagt en tolkning. Det är en diskussion, inget fast beslut.

Anf. 66 KENT HÄRSTEDT (s) replik:

Herr talman! Jag vet inte riktigt hur jag ska börja, för det finns stora skillnader. I det här fallet har den svenska regeringen åkt till mötet och som enda europeiskt land agerat. Det står ingenting i protokollet om de begränsningar Birgitta Ohlsson hänvisar till. Jag tror inte ens att det var Gunilla Carlsson som åkte till Dacmötet. Det brukar nämligen inte vara

bistandsministrar som åker på Dackommittémöten. Jag är därför tveksam till den uppgiften.

Birgitta har stått och talat sig varm för mänskliga rättigheter och demokrati. Samtidigt tvingas än en gång Folkpartiet vika sig när det gäller mänskliga rättigheter och demokratiinsatser exempelvis i Ryssland. På den punkten blev ni fullständigt överkörda. Om ni kämpar för de värdeord du nämner här är det ett totalt svek att dra sig ur Ryssland i detta läge och ta bort stödet till människorättsgrupper, till demokratiföreträdare och till journalister på tv-stationer som i dag känner sig hotade och förföljda.

Att å ena sidan tala sig varm som Carl Bildt gjorde i samband med krisen i Estland för en tid sedan, att åka och begråta Anna Politkovskajas begravning som företrädare för Sverige och sedan åka hem och stänga av kranen för stöd till de grupper som kämpar för ett öppet och fritt samhälle i Ryssland är ett stort svek. Det sveket står Folkpartiet bakom, även om Birgitta Ohlsson står i talarstolen och säger något annat. Vi har fått vår egen variant av *Read my lips* i Sverige. Att ni ställer upp på detta antar jag är en engångsföreteelse, det också, Birgitta Ohlsson.

Anf. 67 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik:

Herr talman! Jag betackar mig för Kent Härstedts krokodiltårar. De smakar mycket salt. Du företrädde tidigare själv en regering som drev igenom beslut efter beslut som du har räknat upp. Det var exempelvis slentrian att den svenska socialdemokratiska regeringen använde biståndspengar till flyktingmottagande. Du kritiserade detta i ditt anförande, medan din partikollega Pär Nuder i ett uttalande för ett tag sedan sade att det gjorde vi också. Där kan vi i alla fall ha en intellektuell hederlighet.

Du tog också väldigt tydligt upp frågan om vapen, men du företrädades tidigare av en försvarsminister, Leni Björklund, som gärna gick ut i debatten och sade att det nog vore ett gott förslag att använda svenska biståndspengar till svenska soldater ute i trupp. Nog har de idéerna luftats också i det röda blocket.

Vad gäller frågan om Ryssland kan jag säga att det är ett oerhört dåligt politiskt beslut. Det har vi i Folkpartiet påverkat. Vi har tagit upp det med Carl Bildt, utrikesministern. De förhoppningar vi har fått är att det ska återställas till höstbudgeten.

Det har varit en komplikation vad gäller biståndet till Ryssland. De flesta av oss är eniga om att vi ska fasa ut Ryssland därför att landet har nått en viss nivå av ekonomi. Det handlar exempelvis om infrastruktursatsningar och om storskaliga projekt. Däremot får inte stödet till civilsamhället, stödet till mänskliga fri- och rättigheter, naggas i kanten och gå från 100 miljoner till 10 miljoner. Det är ett väldigt dåligt beslut.

Jag kan avslutningsvis säga att en ljusglimt är att stödet från den borgerliga regeringen till en del andra oppositionsgrupper i världen har ökat mycket. Vitryssland tror jag kommer att få 70 miljoner kronor. Oppositionen i Zimbabwe, civilsamhället, kyrkorna och fackföreningarna, kommer att få 50 miljoner det kommande året. Men Rysslandsbeslutet var väldigt dåligt. Det står jag fast vid. Vi gör allt för att försöka ändra det. Den uppfattningen vet jag delas av flera ministrar på UD.

Anf. 68 KENT HÄRSTEDT (s) replik:

Herr talman! Skillnaden är ändå ganska stor. Jag kan inte vaccinera mig eller gardera mig mot vad alla i det socialdemokratiska partiet har sagt vid olika tidpunkter. Men vi har aldrig vid något tillfälle verkat i OECD:s kommitté för att öppna biståndet för militära insatser. Det skiljer oss åt, och det är en avgrundsstor skillnad när man praktiskt verkar för att öppna regelverken för sådana insatser.

I alltihop är det på något sätt glädjande att Sverige förblev det enda landet i Europa som ställde upp på detta. Danmark, England och en rad andra europeiska länder ställde inte upp. De reserverade sig mot det här.

Jag tror att det är en avgörande skillnad oss emellan. Vi kommer inte att ställa upp på att biståndspengar går till militära insatser. Det ryms en rad insatser inom gällande bistånd som kan handla om säkerhetsfrämjande insatser, minröjning, utbildningsinsatser, avvapning av barnsoldater och så vidare. Det finns inget skäl att tumma på det. Någonstans mellan 10 och 15 gånger så mycket pengar går till militära insatser i dag i världen som till bistånd. Det behöver inte tas mer biståndspengar till militära ändamål utan tvärtom.

Anf. 69 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik:

Herr talman! Jag instämmer i det Kent Härstedt tog upp, att det bör vara en rågång mellan militära insatser och biståndspengar när det gäller finansieringen. Men vi måste kunna se ett större samarbetsperspektiv ute på fältet.

På väldigt många områden i exempelvis folkmordets Darfur eller i Kongo och delar av Uganda är det väldigt svårt att komma fram med biståndsinsatser om det inte finns en grundläggande trygghet och säkerhet på fältet. Det får man inte heller glömma. Det är väldigt viktigt att betona det.

Avslutningsvis, för att ännu en gång peka på att dina krokodiltårar smakar salt, kan jag konstatera att det var en socialdemokratisk regering som den 6–7 februari 2006 bestämde att man skulle kunna använda EKN och avdrag på biståndet. Nog har ni ett förflutet också på den punkten som inte är helt lätt att vara stolt över, kan jag tänka mig.

Överläggningen var härmed avslutad.

(Beslut fattades under 8 §.)

7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 31 maj

CU27 Vissa bostadspolitiska åtgärder

Punkt 1 (Ändring i lagen om allmännyttiga bostadsföretag)

1. utskottet

2. res. (s, v, mp)

Votering:

131 för utskottet

118 för res.

100 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res.: 88 s, 16 v, 14 mp

Frånvarande: 42 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 6 v, 5 mp

Veronica Palm (s) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats som frånvarande.

Punkterna 2 och 3

Kammaren biföll utskottets förslag.

CU28 Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk

Kammaren biföll utskottets förslag.

CU29 Nya nordiska regler om makars förmögenhetsförhållanden

Kammaren biföll utskottets förslag.

CU31 Ny instansordning för PBL-ärenden

Kammaren biföll utskottets förslag.

UFöU3 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan

Punkt 1 (Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan)

1. utskottet

2. res. 1 (v)

3. res. 2 (mp)

Förberedande votering:

19 för res. 1

13 för res. 2

213 avstod

104 frånvarande

Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

219 för utskottet

17 för res. 1

15 avstod

98 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 s, 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res. 1: 17 v

Avstod: 15 mp

Frånvarande: 42 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Kenneth G Forslund (s) anmälde att han avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Punkt 4 (Övriga frågor)

1. utskottet

2. res. 6 (v)

Votering:

228 för utskottet

23 för res. 6

98 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 89 s, 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd, 8 mp

För res. 6: 17 v, 6 mp

Frånvarande: 41 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 5 mp

FöU9 Högskoleutbildning av officerare m.m.

Kammaren biföll utskottets förslag.

8 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

NU12 Harmoniserad patenträtt

Punkt 1 (Godkännande av den reviderade europeiska patentkonventionen m.m.)

Eftersom regeringens lagförslag under denna punkt innebar överlåtelse av rättskipningsuppgift till en internationell inrättning måste beslutet fattas i den ordning som föreskrevs i 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen, vilket krävde att riksdagens beslut skulle fattas antingen med tre fjärdedels majoritet eller i den ordning som gällde för stiftande av grundlag. Av förslaget framgick att beslutet önskades bli antaget i ett enda beslut. För bifall krävdes därför att *minst tre fjärdedelar* av de röstande förenade sig om beslutet.

Enligt RO 5 kap. 4 § andra stycket skulle beslut fattas genom omröstning.

Votering:

253 för bifall

96 frånvarande

Talmannen konstaterade att *minst tre fjärdedelar* av de röstande hade röstat ja. Kammaren hade således bifallit utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 s, 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd, 17 v, 15 mp

Frånvarande: 40 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Punkt 2

Kammaren biföll utskottets förslag.

Kammaren biföll utskottets förslag.

**UU10 Berättelsen om verksamheten i Europeiska unionen under
2006**

Punkt 8 (Palestinska myndigheten)

1. utskottet

2. res. 8 (v, mp)

Votering:

218 för utskottet

32 för res. 8

1 avstod

98 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 s, 79 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res. 8: 17 v, 15 mp

Avstod: 1 s

Frånvarande: 41 s, 18 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Punkt 15 (Gasledning mellan Ryssland och Tyskland)

1. utskottet

2. res. 15 (v, mp)

Votering:

221 för utskottet

32 för res. 15

96 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 s, 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res. 15: 17 v, 15 mp

Frånvarande: 40 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Punkt 16 (EU:s fiskeriavtal)

1. utskottet

2. res. 16 (v, mp)

Votering:

221 för utskottet

32 för res. 16

96 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 s, 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res. 16: 17 v, 15 mp

Frånvarande: 40 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

UU8 Sveriges politik för global utveckling och biståndsfrågor

Punkt 1 (Sveriges politik för global utveckling – övergripande frågor)

1. utskottet

2. res. 1 (v)

Votering:

220 för utskottet

17 för res. 1

15 avstod

97 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 s, 79 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res. 1: 17 v

Avstod: 15 mp

Frånvarande: 40 s, 18 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Punkt 2 (Vissa frågor om samstämmighet i utvecklingspolitiken)

1. utskottet

2. res. 3 (v, mp)

Votering:

220 för utskottet

32 för res. 3

97 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 s, 80 m, 21 c, 14 fp, 15 kd

För res. 3: 17 v, 15 mp

Frånvarande: 40 s, 17 m, 8 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Punkt 4 (Handelsavtal och utvecklingspolitik)

1. utskottet

2. res. 6 (v, mp)

Votering:

221 för utskottet

32 för res. 6

96 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 90 s, 80 m, 22 c, 14 fp, 15 kd

För res. 6: 17 v, 15 mp

Frånvarande: 40 s, 17 m, 7 c, 14 fp, 9 kd, 5 v, 4 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

Prot. 2006/07:118

1 juni

9 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Propositioner
2006/07:118 En jobbgaranti för ungdomar
2006/07:119 En effektivare lag om elektronisk kommunikation

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställts

den 1 juni

2006/07:1289 PSA-tester

av *Caroline Helmersson-Olsson* (s)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:1290 Minskat rattfylleri

av *Per Lodenius* (c)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:1291 Bråk vid Moskvas Pridefestival

av *Ulf Holm* (mp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:1292 Skyddande av fornminnen

av *Nikos Papadopoulos* (s)
till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2006/07:1293 Bevakningsbranschen

av *Lena Olsson* (v)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1294 Kontakter med Frankrike i frågan om barnsexturism

av *Lena Olsson* (v)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1295 Avvisningar till Turkiet

av *Kalle Larsson* (v)
till statsrådet Tobias Billström (m)

2006/07:1296 Skattekontoren i Vilhelmina och Lycksele

av *Karl Gustav Abramsson* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:1297 Schablonmässig produktivitetsberäkning

av *Ulla Andersson* (v)
till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:1298 USA och Irakflyktingarna

av *Kalle Larsson* (v)
till statsrådet Tobias Billström (m)

2006/07:1299 Nedläggningen av Alfakassan i Olofström

av *Peter Jeppsson* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2006/07:1300 Behovet av polisutbildning

av *Phia Andersson* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:1301 Minskning av den offentliga sektorn

av *Ulla Andersson* (v)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:1302 Arbetslösa som inte får jobba i Danmark

av *Luciano Astudillo* (s)

till statsrådet Cecilia Malmström (fp)

Prot. 2006/07:118

1 juni

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 5 juni.

11 § Kammaren åtskildes kl. 13.02.

Förhandlingarna leddes

av förste vice talmannen från sammanträdets början till och med 5 §

anf. 34 (delvis) och

av talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

LISBET HANSING ENGSTRÖM

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
2 § Beslut om ändring och förlängning av motionstid	2
3 § Harmoniserad patenträtt	3
Näringsutskottets betänkande 2006/07:NU12	3
Anf. 1 EVA-LENA JANSSON (s)	3
Anf. 2 BERTIL KJELLBERG (m)	4
(Beslut fattades under 8 §.)	4
4 § Upphovsmannens rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk (följerätt)	4
Näringsutskottets betänkande 2006/07:NU13	4
Anf. 3 ANNE LUDVIGSSON (s)	4
Anf. 4 BERTIL KJELLBERG (m)	5
(Beslut fattades under 8 §.)	6
5 § Berättelsen om verksamheten i Europeiska unionen under 2006	6
Utrikesutskottets betänkande 2006/07:UU10	6
Anf. 5 HANS LINDE (v)	6
Anf. 6 BODIL CEBALLOS (mp)	8
Anf. 7 KENNETH G FORSLUND (s)	11
Anf. 8 WALBURGA HABSBURG DOUGLAS (m)	12
Anf. 9 ALF SVENSSON (kd)	14
Anf. 10 BODIL CEBALLOS (mp) replik	16
Anf. 11 ALF SVENSSON (kd) replik	17
Anf. 12 BODIL CEBALLOS (mp) replik	17
Anf. 13 ALF SVENSSON (kd) replik	18
Anf. 14 HANS LINDE (v) replik	18
Anf. 15 ALF SVENSSON (kd) replik	19
Anf. 16 HANS LINDE (v) replik	19
Anf. 17 ALF SVENSSON (kd) replik	20
Anf. 18 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	20
Anf. 19 KENNETH G FORSLUND (s) replik	24
Anf. 20 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik	24
Anf. 21 KENNETH G FORSLUND (s) replik	25
Anf. 22 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik	25
Anf. 23 HANS LINDE (v) replik	26
Anf. 24 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik	27
Anf. 25 HANS LINDE (v) replik	27
Anf. 26 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik	28
Anf. 27 BODIL CEBALLOS (mp) replik	28
Anf. 28 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik	29
Anf. 29 BODIL CEBALLOS (mp) replik	30
Anf. 30 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp) replik	30
Anf. 31 MAX ANDERSSON (mp)	31
Anf. 32 KENNETH G FORSLUND (s) replik	33
Anf. 33 MAX ANDERSSON (mp) replik	33

Anf. 34 KENNETH G FORSLUND (s) replik.....	34	Prot. 2006/07:118
Anf. 35 MAX ANDERSSON (mp) replik.....	34	1 juni
(Beslut fattades under 8 §.).....	35	
6 § Sveriges politik för global utveckling och biståndsfrågor	35	
Utrikesutskottets betänkande 2006/07:UU8	35	
Anf. 36 HANS LINDE (v)	35	
Anf. 37 BODIL CEBALLOS (mp)	37	
Anf. 38 KENT HÄRSTEDT (s)	40	
Anf. 39 CHRISTIAN HOLM (m)	42	
Anf. 40 HANS LINDE (v) replik	45	
Anf. 41 CHRISTIAN HOLM (m) replik	45	
Anf. 42 HANS LINDE (v) replik	46	
Anf. 43 CHRISTIAN HOLM (m) replik	46	
Anf. 44 BODIL CEBALLOS (mp) replik	47	
Anf. 45 CHRISTIAN HOLM (m) replik	47	
Anf. 46 BODIL CEBALLOS (mp) replik	48	
Anf. 47 CHRISTIAN HOLM (m) replik	48	
Anf. 48 KENT HÄRSTEDT (s) replik	49	
Anf. 49 CHRISTIAN HOLM (m) replik	49	
Anf. 50 KENT HÄRSTEDT (s) replik	50	
Anf. 51 CHRISTIAN HOLM (m) replik	50	
Anf. 52 ALF SVENSSON (kd)	51	
Anf. 53 KENT HÄRSTEDT (s) replik	53	
Anf. 54 ALF SVENSSON (kd) replik	53	
Anf. 55 KENT HÄRSTEDT (s) replik	54	
Anf. 56 ALF SVENSSON (kd) replik	54	
Anf. 57 BODIL CEBALLOS (mp) replik	55	
Anf. 58 ALF SVENSSON (kd) replik	55	
Anf. 59 BODIL CEBALLOS (mp) replik	55	
Anf. 60 ALF SVENSSON (kd) replik	56	
Anf. 61 BIRGITTA OHLSSON (fp)	56	
Anf. 62 HANS LINDE (v) replik	57	
Anf. 63 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik	58	
Anf. 64 HANS LINDE (v) replik	59	
Anf. 65 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik	59	
Anf. 66 KENT HÄRSTEDT (s) replik	59	
Anf. 67 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik	60	
Anf. 68 KENT HÄRSTEDT (s) replik	61	
Anf. 69 BIRGITTA OHLSSON (fp) replik	61	
(Beslut fattades under 8 §.).....	61	
7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 31 maj	61	
CU27 Vissa bostadspolitiska åtgärder	61	
CU28 Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk.....	62	
CU29 Nya nordiska regler om makars förmögenhetsförhållanden	62	
CU31 Ny instansordning för PBL-ärenden	62	

UFöU3 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan.....	62
FöU9 Högscoleutbildning av officerare m.m.	63
8 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	63
NU12 Harmoniserad patenträtt	63
NU13 Upphovsmannens rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk (följerätt)	64
UU10 Berättelsen om verksamheten i Europeiska unionen under 2006.....	64
UU8 Sveriges politik för global utveckling och bistandsfrågor	65
9 § Bordläggning.....	66
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	66
11 § Kammaren åtskildes kl. 13.02.	67

